

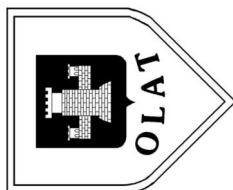
Indien onbestelbaar
5691 WC 27

TPG Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

OLAT NIEUWS

CLUBBLAD WSV OLAT

30e jaargang ♦ no 2 ♦ februari 2004

WANDELSPORTVERENIGING OLLANDSE LANGE AFSTAND TIPPELAARS
Opgericht 23 november 1967
Lid van de KNBLO-Wandelsportorganisatie Nederland
Aangesloten bij NBWB-KNAU-NFV (IVV)

Voorzitter:
 Marinus van Roosmalen
 Hoge Vonderstraat 7
 5492 CH St.-Oedenrode
 ☎/ Fax 0413-475467
 e-mail: mvroosmalen@tridodsl.nl
 #

Vice-voorzitter:
 Theo Tromp
 Daelenbroek 32
 6002 VN Weert
 ☎ 0495-450325
 e-mail: m.h.tromp@hccnet.nl
Internet web-postmaster:
www.wandel-olat.org
 #

Secretaris:
 Kees van Vessem
 Diepmeerven 112
 5646 HC Eindhoven
 ☎040-2110413
 e-mail: keestrus.v.vessem@12move.nl
 #

Penningmeester:
 Jos van den Bersselaar
Postbus 6155
5600 HD Eindhoven
 ☎040-2524404
 e-mail: j.f.c.j.vande.Bersselaar@freeler.nl
 #

Notuliste Bestuursvergadering
 Mariet Ahlers

Bestuursleden:
 Toon van Wordragen
 J. v. Stolbergstraat 10
 6006 ZM Weert
 ☎0495-537775
 e-mail: toon.van.wordragen@hetnet.nl
 #

Ad Verbakel
 Past. Bogaertsstr. 12
 5469 EZ Keldonk
 ☎ 0413-212161
 #

Paul Canters
 Verdilaan 3
 5707 RG Helmond
 #

Joop Wesseling
 De Turfkamp 6
 5258 EN Berlicum
 #

Banknummer OLAT:
 13.82.11.736
 t.n.v. penningmeester OLAT, Eindhoven

Gironummer OLAT:
 17.75.156
 t.n.v. penningmeester OLAT, Eindhoven

ERELEDEN van w.s.v. OLAT
**Theo Tromp, Jan van de Ven, Piet Knoester,
 Hein Lenders en Marinus van Roosmalen**
 -♦-
DRAGER VAN DE CORNELIS VAN MONTFORT TROFEE
Jan van de Ven, Piet Knoester en Theo Tromp.

inhoud OLAT-Nieuws februari 2004

Voorwoord: Marinus van Roosmalen 4
In Memoriam: Theo Bijl; In Memoriam Theo van de Wiel 5
Van de Bestuurstafel: door Joop Wesseling 6
 Mededingen 7
Ledenadministratie: mutaties door Nellie Leijssen
Verjaardagen; In Memoriam 8
Initiatiefgroepen: Wandelen op Dinsdag winterprogramma

Commissies: 9
Clubreizen: programma 2004 en mededeling
Lange Afstand Prestatie en Snelwandelen: Hans de Vries/Theo Tromp 9
 Clubkampioenschap en programma: Ad 10
 Snelwandelprogramma uitslagen
 29° Plombieres-Houffalize: Sjef Koolen 11

 Winterserie in Elsendorp: Margriet 12
 Postuum Eerbetoon aan Toos Goorhuis 13
 Hommage aan Twee Dames: door Christiaan Koehler
 Constant aan de wandel: met Constant Dedel 15
 Grenzeloos wandelen: Ad 16
 Deltapad LAW 5: Willemien Hietland 20
 Jubileumwandeling 55+ Eindhoven: Piet Royakkers 23
 Grebbelinie-wandeltocht: Henk van Peski 24
 Hallo Wandelaars: Inge 25
 Het Pieterpad 2: Coos Verburg en Henri Floor 26
 Coast to Coast walk 2: Piet Jansens 28
 Wandelen in het spoor van de Airbornes: Peter Hamans 29
 Nieuwsbrief Airborne wandelpad Market Garden (werkgroep) 30

Foto voorkaft: Ullingse bergen, winterserie januari 2004. foto: Ad
 foto's van: Willemien Hietland, Christiaan, Henri Floor, Piet Jansens en Ad.
 Tekstvakken overgenomen of verwijzing of mening naar teksten in diverse bladen en/of internet.

LEDEN VAN VERDIENSTE:
 Jan Cortenbach, Tonny en Bert de Boer, Antoon Stoop, Mariet Ahlers,
 Henk Plasman, Ad van Asten, Ben van der Velden en Ad Verbakel

<p><u>Ledenadministratie:</u> Nellie Leijssen Jacobus Deckersstraat 9 5616 JN Eindhoven ☎ 040-252 6772 <u>Clubreizen:</u> Toon van Wordragen gironr. 70.68.01 t.n.v. OLAT-clubreizen Weert.</p>	<p><u>Startbureau:</u> Jos van den Bersselaar ☎040 -2524404 <u>Boetiek:</u> Mia Dielesen/Francien vd Laar ☎040-2552742/0499-471298 <u>Parkoersen:</u> Ad Verbakel ☎0413-212161 <u>OLAT-verzorging: Algemeen</u> Willem Schoonhen ☎ 040 - 2420422</p>	<p><u>Nijmegen</u> <u>Vierdaagse verzorging:</u> <u>Overnachting Vierdaagse</u> Hein Lenders ☎06-12074473 giro: 2608214 <u>OLAT-Wandelpaden:</u> Theo Tromp</p>	<p><u>Redactie OLAT-Nieuws:</u> Margriet Fischer Peter van de Ven Ad van Asten Lupinelaan 27 5691 WC Son en Breugel ☎0499-473767 (ook fax) <u>a.h.van.asten@hccnet.nl</u> <u>Verzending OLAT-Nieuws</u> Nellie Leijssen Corrie Tiersma</p>
--	---	--	---

OLAT COMMISSIES

Lange afstand-Prestatie- en Snelwandelen, LPS:

Paul Canters, bestuursafg.
Mariet Ahlers, wedstrijdsecr.
☎06-24175221

**Hulstbosakker 47
5625 VS EINDHOVEN
OLAT-LPS@zonnet.nl**

Henk Plasman
Hans de Vries
Theo Tromp

Clubblad OLAT-Nieuws:

Ad van Asten, coördinatie
☎0499-473767
☎0648327640

**Lupinelaan 27
5691 WC SON
a.h.van.asten@hccnet.nl
a.asten1@chello.nl**

Peter van de Ven
Margriet Fischer

Joop Wesseling, bestuursafg.

Clubreizen:

Toon van Wordragen
☎0495 - 537775

**Jul. van Stolbergstraat 10
6006 ZM Weert
e-mail:**

toon.van.wordragen@hetnet.nl
Simon Willems
Jan Hendrix
Theo Bouwmans

Kempische Wandeldagen

Joop Wesseling, voorzitter.
Mia Dielesen

☎040 - 2552742
**Diephuisstraat 24
5652 PA Eindhoven
e-mail:**

m.dielesenbeerens@chello.nl
Hein Lenders
Jos van den Bersselaar
Ad Verbakel
Toon van Wordragen
Jacques Smits

Wandelen op Dinsdag

Truus van Vessem
☎ 040-2110413

Redactie en Samenstelling:

Ad van Asten, Peter van de Ven, Margriet Fischer.

Druk: A.L.J. Niëns, Weert

Inleveren Kopij:

Voor 13 februari 2004 voor plaatsing in ons maartnummer.

OLAT-Nieuws verschijnt maximaal 11x per jaar.

e-mail: a.h.van.asten@hccnet.nl

Post: Lupinelaan 27 5691 WC Son

**februari 2004
JAARGANG 30, NR. 2**

VOORWOORD

Aan het lengen van de dagen merken we duidelijk dat het voorjaar van 2004 in aantocht is. De wandelaar merkt onderweg dat er alweer knoppen in de struiken komen; nog even en ook de bomen zullen langzaam tekenen van de naderende lente blootgeven. Dit is het begin van het nieuwe leven in de natuur. Bij ons, de wandelende liefhebber van alles wat groeit en bloeit, ontstaat het verlangen eropuit te trekken en zodoende een te zijn met de wonderlijke wedergeboorte van de omgeving die we nauwelijks een paar maanden geleden achterlieten voor een winterslaap.

Op het scheiden van Oud en Nieuw hielden wij een gezamenlijke winterwandeling met onze Belgische wandelvrienden van Milieu 2000. Wij zijn trots op deze samenwerking en verheugd dat wij op onze wederzijdse posten 2100 wandelaars mochten begroeten.

Begin januari waren we voor het eerst bij elkaar met het voltallige nieuwe bestuur. Wij hebben toen officieel de functies onder elkaar verdeeld:

Kees van Vessem, is van waarnemend secretaris nu officieel in deze functie benoemd. Paul Canters heeft een deel van de taken betreffende het Langeafstandswandelen en snelwandelen overgenomen van Theo Tromp. Hij zal ook de bestuursvertegenwoordiger zijn binnen de commissie LPS. Joop Wesseling krijgt de bestuursverantwoordelijkheid voor de Kempische Wandeldagen; hij is uitvoerend voorzitter van dit jaarlijkse wandelsportevenement tijdens de zomervakantie. Joop heeft ook de taak op zich genomen om namens het bestuur via het clubblad de beleidsvorming van onze vereniging met de leden te delen. Daarnaast heeft Joop Wesseling de verantwoordelijkheid voor PR-zaken overgenomen van Toon van Wordragen. Toon van Wordragen blijft de bestuursverantwoordelijke voor clubreizen. De overige functieverdelingen blijven zoals ze waren.

De realisatie van het Airborne Market Garden-pad verloopt volgens schema. Diverse gemeenten en andere overheden ondersteunen ons initiatief met subsidie of anderszins. Ook de Belgische Stadsgemeente Lommel heeft positief gereageerd. Op 24 december waren Theo Tromp en ik te gast bij een wandeling op het Market Garden-pad in de omgeving van Oosterbeek. Er vond een gedachtewisseling plaats over de gebeurtenissen rond de Slag om Arnhem. Een verslaggever van Omroep Gelderland maakte opnamen over het onderwerp waarbij de heer Boersma, Directeur van het Airborne Museum Hartestein, Theo Tromp en ik gesprekspartner waren. De uitzending vond plaats op Nieuwjaarsdag.

Onze eerste wandeling in het nieuwe jaar te Elsendorp heeft inmiddels plaatsgevonden, hier verheugden wij ons met de komst van 950 deelnemers en het prachtige wandelweer.

**Tot volgende maand,
Marinus van Roosmalen, voorzitter.**

In Momeroriam Theo Bijl

Op 22 december kregen we de onheilstijding binnen dat Theo Bijl onverwacht was overleden.

Theo was een regelmatige meeloper van de dinsdagwandelingen. Een 'meeloper', omdat Theo een rustige bescheiden man was, niet prominent aanwezig, geen vooroploper, geen prater ook, maar hij was er wel; je kon op hem rekenen, bescheiden als hij was. Ik zie hem nog voor me, een kleine donkere gestalte, met grote passen stappend over plassen en oneffenheden op zijn pad.

Theo voelde zich niet zo goed de laatste dagen. Via de huisarts en het Elckerlyck ziekenhuis in Helmond werd hij doorgestuurd naar het Catharina ziekenhuis, waar hij gedotterd werd.

Het heeft niet mogen baten, na een kortstondige verbetering werd de aandoening hem fataal.

Theo liep vaak in België. Lommel, Ieper, Bastogne. Maar ook in Nederland liep hij samen met zijn vriendin en wandelmaatje Corrie van den Burgt op vele plaatsen.

Wij zagen hem en Corrie altijd present bij de clubreizen naar de Ardennen, de winterserietochten en de evenementtochten van onze vereniging

Theo is nu uitgewandeld, de laatste oneffenheid op zijn pad was te groot om over heen te stappen.

Theo, we zullen je missen. We wensen Corrie veel sterkte om dit verlies te dragen.

Namens het OLAT-bestuur, Kees van Vessem

IN MEMORIAM THEO van de Wiel

Op Tweede Kerstdag is overleden, toch nog onverwachts, Theo van de Wiel uit Veldhoven.

Vrienden en bekenden van Theo wisten dat aan Theo's leven een einde zou komen.

Verder lijden is Theo bespaard gebleven.

Wat blijft is onze vraag: Theo, hoe moet het nu verder zonder jou?

Theo is bij OLAT het best bekend als beheerder van de camping bij de Kempische Wandeldagen. Nog in 2003 kon OLAT op Theo rekenen.

Ook van vele Ardennen-tochten zullen velen zich Theo als een altijd opgeruimde en vrolijke wandelaar herinneren.

Theo was een sociaal bewogen mens in hart en nieren.

Theo was mijn metgezel in Lapland en op vele rugzaktochten.

Theo was niet alleen een sportieve wandelaar, in Veldhoven kon je het plaatselijke blad niet openslaan of er stond wel een artikel in met als einde:

Melden bij Theo van de Wiel

Theo was de organisator van de Kempische veteranen volleybalcompetitie, maar hij was ook lid van de wijkraad, Theo zat in actiecomités voor speeltuinen en voor overlast door het vliegveld, Theo was markeerder van de Toterfout wandelroute, hij was tevens organisator van carnavalsfeesten..... en zo kun je nog even doorgaan.....

Theo heeft gewandeld op meerdere continenten en altijd was hij een gezien metgezel.

Theo heeft enkele zware ongelukken niet alleen overleefd maar hij knokte zich ook op het sportieve vlak weer terug, leerde telkens weer lopen en fietsen.

Zijn actieradius werd kleiner, maar na een poosje zei men tegen elkaar: *Theo is er weer!*

Maar nu heeft tot ons verdriet een kortstondige ongeneeslijke ziekte Theo geveld.

Op mijn bureau staat een foto: Theo met rugzak in Lapland.

Zo zal ik met bewondering en weemoed terugdenken aan Theo van de Wiel die vele stappen gezet heeft en zoveel indrukken achterlaat

Wim van de Wal, namens je OLAT vrienden en vriendinnen

Van de bestuurstafel, door: Joop Wesseling

Zoals reeds bij zijn terugtreden uit het bestuur van OLAT door Hein Lenders aangekondigd, zullen de stukjes van de bestuurstafel niet meer door hem geschreven worden.

Enige woorden van dank zijn hier echter wel op hun plaats mede omdat Hein u op zijn zo eigen unieke wijze op de hoogte hield van het wel en wee aan deze bestuurstafel.

Hein bedankt, blijf wandelen en ik zal trachten vanaf nu de leden ook op de juiste wijze te informeren.

Beperkte EHBO-cursus.

Met enige regelmaat krijgt OLAT, in dit geval van de gemeente Sint Oedenrode, een beperkte EHBO-cursus aangeboden.

Deze cursus is speciaal bestemd voor sportverenigingen en richt zich dan ook op kleine ongevallen en blessures tijdens het sporten.

In 2003 hebben 2 OLAT leden deelgenomen aan de cursus.

Tot op dit moment hebben wij in 2004 deze aanbieding niet geaccepteerd omdat wij niet wisten of onze leden belangstelling voor een EHBO-cursus hebben. In de toekomst willen we hierin verandering brengen.

Wilt u ons laten weten of u als lid van OLAT belangstelling heeft voor deze cursus, zodat we dan bij de eerstvolgende aanbieding in overleg met u een aanmelding kunnen verzorgen.

Aanmeldingen: wesseling.j@inter.nl.net

Inschrijfgeld wandeltochten.

Door het wegvallen van de instellingssubsidie van het ministerie van VWS is er binnen de KNBLO-Wandelsportorganisatie een probleem ontstaan met de financiering van de diverse activiteiten. Daarom is op de algemene ledenvergadering van 26-11-2003 besloten, om per deelnemer aan een wandeltocht van een KNBLO-vereniging €0.30 af te dragen aan de KNBLO.

Daartegenover staat dat, indien u lid bent van de KNBLO -en dat bent u als OLAT-lid, u op vertoon van uw lidmaatschapkaart een korting krijgt op uw inschrijving van €0.50 bij alle verenigingen welke aangesloten zijn bij de KNBLO.

Vanzelfsprekend heeft dit ook voor OLAT financiële gevolgen. Het bestuur heeft echter met behulp van de Regio Brabant-Zeeland besloten om de inschrijfgelden van OLAT-evenementen in 2004 niet te verhogen.

Verkeersbegeleider.

Toenemende bezorgdheid voor de veiligheid van de wandelaar in het verkeer heeft tot gevolg dat er bij het verlenen van een vergunning voor het organiseren van een wandeltocht steeds meer eisen m.b.t. die veiligheid gesteld worden.

Een van de maatregelen van de overheid kan zijn: "Zorg voor verkeersbegeleiders op drukke verkeersknooppunten".

Om aan deze voorwaarden te voldoen zijn wij op zoek naar vrijwilligers die bij OLAT- wandeltochten als verkeersbegeleider op willen treden.

U zult door de Politie van Sint Oedenrode opgeleid worden voor deze officiële functie.

De opleiding zal 1 avond in beslag nemen en 1 jaar geldig zijn.

Aanmeldingen: wesseling.j@inter.nl.net

Jaarvergadering.

Tijdens de jaarvergadering in november j.l. zijn er van verschillende kanten opmerkingen geplaatst m.b.t. het vergadertijdstip in de avonduren.

Het bestuur heeft gemeend aan dit verzoek tegemoet te komen en zal de jaarvergadering van 2004 op een zaterdagmiddag organiseren.

M.b.t. tot de rondvraag zullen de regels als volgt zijn:

- Rondvragen m.b.t. onderwerpen welke voor de pauze behandeld worden, moeten schriftelijk ingediend worden.
- M.b.t. onderwerpen welke na de pauze behandeld worden, kunnen mondelinge vragen gesteld worden.
- Indien deze vragen het werkterrein van een enkel bestuurslid betreffen zullen zij zo mogelijk direct beantwoord worden, indien dit niet mogelijk is dan volgt een schriftelijke behandeling met een eventuele publicatie in het OLAT- Nieuws.

Tot zover mijn eerste stuk van de bestuurstafel, ik besluit met de wijze woorden van Hein "**blijf wandelen**"

Joop Wesseling

LEDENPAS KNBLO-Wandelsportorganisatie Nederland

Op 1 januari 2004 heeft de fusie plaatsgevonden tussen de wandelsportorganisatie KNBLO en de Wandelsportorganisatie Nederland. De operatie om alle ledenbestanden om te zetten naar een nieuwe ledenadministratie had nogal wat voeten in de aarde. Bij de verwerking van het OLAT-ledenbestand hadden ze ook problemen. Als grote vereniging was ons ledenbestand opgesplitst in de series: 848 en 849, eigenlijk twee verenigingen. Hier kon het programma blijkbaar niet mee uit de voeten, want voor bijna de helft van onze leden werd geen nieuwe ledenpas gedrukt. Hopelijk zijn die begin februari wel binnen en gecontroleerd door onze penningmeester. Als u uw contributie heeft betaald ontvangt u de nieuwe ledenpas. Deze geeft u recht op minimaal €0,50 korting op het inschrijfgeld bij wandeltochten, georganiseerd door een wandelvereniging die is aangesloten bij de KNBLO-WONL. Natuurlijk zult u deze ledenpas wel moeten tonen. Het ligt in de bedoeling dat de ledenpas in de toekomst meer voordelen biedt b.v. korting op wandelschoenen etc.

Toch even een uitleg over deze ledenpas, omdat daar tijdens onze Algemene Leden Vergadering en telefonisch door verschillende leden om is gevraagd. Men vraagt zich af hoe het nu moet als men dubbel lid is van de bond. Als u alleen lid bent van OLAT zult u natuurlijk alleen de naam van de vereniging OLAT aantreffen. Bent u echter lid van meerdere wandelverenigingen, dan staan die allemaal op de ledenpas. De eerste vereniging die vermeld staat is de vereniging waarvan u volgens de KNBLO-WONL het langst lid bent. Deze vereniging doet voor u afdracht aan de KNBLO-WONL en van deze vereniging zult u vanaf 2005 uw Landelijk Wandel Programma ontvangen. Voor uw contributie aan betreffende verenigingen zal het niets uitmaken.

Mededeling namens de Algemene Wandelsportvereniging Turnhout vzw

Beste wandelvrienden

Onze wandelclub AWSV Turnhout organiseert in 2004 de Nationale VWF Wandeldag, dit in samenwerking met de stad Turnhout, Toerisme Turnhout en Sportraad Turnhout.

Op zondag 29 februari zullen alle ogen en voeten gericht zijn op en naar Turnhout

29 februari 2004 is al een bijzondere dag, maar voor onze wandelclub is hij dubbel bijzonder want dan begint 's morgens in Brouwerij 'Corsendonk', Slachthuisstraat 27, 2300 Turnhout het grootse wandelgebeuren.

Van hier kan men kiezen uit 8 verschillende afstanden: 4-7-12-15-21-30-36 en 42 km

Voor deze wandelingen zijn verschillende domeinen opengesteld o.a. het landgoed Sevendonck van de familie de l'Escilee. Voor de speciale stadswandeling van 15 km zijn verschillende musea opgesteld en gratis toegankelijk op vertoon van de inschrijvingskaart.

Wij verwachten u graag op **zondag 29 februari voor de nationale wandeldag in Turnhout.**

Tot dan. De Voorzitter van AWSV Turnhout.

Ledenadministratie

Nellie Leijssen:

Jacobus Deckersstraat 9 5616 JN Eindhoven

☎040-2526772 e-mail

nellie_leij@hotmail.com

Alle wijzigingen rechtstreeks doorgeven aan de ledenadministratie. Mocht U bezwaren hebben tegen een aspirant-lid, dan verzoeken wij U dat binnen 14 dagen na het verschijnen van het verenigingsorgaan met argumenten te melden bij het secretariaat. Het lidmaatschap gaat pas in als de verschuldigde bedragen zijn ontvangen. Om in aanmerking te komen voor korting op het inschrijfgeld bij OLAT-tochten is het noodzakelijk uw lidmaatschapskaart te tonen bij de inschrijving.

Adreswijzigingen:

Jos en Jet van den Bersselaar	nieuw adres: De Regent 286	5611 HW Eindhoven
Alie Houthuijzen	nieuw adres: Hengelolaan 390	2545 JZ Den Haag

Aanmeldingen:

Iiona Douma	Minnikenweg 26	2651 LZ Berkel en Rodenrijs	07-10-1961
Fred Hauser	Repel 112	3224 VJ Hellevoetsluis	27-08-1934
C. Hauser-Heere	Repel 112	3224 VJ Hellevoetsluis	04-11-1940
Henk de Bont	Refeling 56	5672 CKNuenen	17-06-1942
Silvia Jansen	de Twijnder 23	5506 ATVeldhoven	30-04-1974
Kees van Iersel	Haarendijk 25	5076 TL Haaren	26-11-1939
A.M. van Iersel van Nieuwburg	Haarendijk 25	5076 TL Haaren	23-10-1940
Noud Wijn	St. Josephlaan 27	5642 HA Eindhoven	14-12-1944
Wilma v. Aggelen Krekel Kelderman,	Th de Smethstraat 14,	5751 MT Deurne	02-02-1947

Opzeggingen:

Cor Vile en Alie van Os uit Erp, Leo Kok Breda.

ONZE JARIGEN

De volgende personen willen wij feliciteren met hun verjaardag. Wij hopen dat zij deze dag in goede gezondheid kunnen vieren.

Februari

15	Toon van Wordragen	Weert	28	Theo Klanke	Heeze
16	Frank Koster	Hilversum	29	Ton Schenkelaars	Veldhoven
	Carlén van Woensel	Oost-West-Middelbers	maart		
18	Gerrie Makkink	Eefde	2	Jan van Dalfsen	Eindhoven
	Boudewijn Verhaar	Son		Anneke Helder-Verlinde	Delft
	Mart Buijtels	Helmond		Herman Dekker	Eindhoven
21	Henny van Megen	Opheusden	3	Frank Weimar	Best
	Hans Bontekoe	Den Bosch	4	Margriet van den Boogaard	Berlicum
	Jo Promper-van Beurden	Helmond	5	Henk van den Boom	Wijchen
	Annie Timmermans	Liempde		Corry de Vries	Veldhoven
22	Anne Radder	Poortugaal	9	Coos Verburg	Driebergen
	Jan van Berkel	Erp	10	Rob Vaessens	Deventer
	Corry v/d Burgt	Son		Jan Ronner	Utrecht
	Loek Laboet	Amsterdam		Maria Kuiper-vd Bersselaar	Eindhoven
23	Sjaan Selten	Mill		Marijke Leenders-Migchels	Aarle Rixtel
	Conny Nakken	Weert		Tonnie de Boer-Weeda	Asten-Ommel
	Gonny Kessler	Son		Cor van der Heijden	Geldrop
24	Servee Derks	Leiden	11	Hannie Sterken Verbern	Helmond
25	Theo Tromp	Weert		Frits Mennen	Heteren
	Niels Martens	Rijsbergen	12	Pieta van Boxmeer	Boekel
26	Alie Houthuyzen	's Gravenhage	14	Gerard Verspeek	Weert
27	Harrie Rooijmans	Nuenen	15	Jaap Blanken	Veldhoven
	Ellie Perham	Eindhoven		Anneriet Janssen	Beek en Donk
	Peter van Dijk	Oisterwijk			

Ad van Coenen overleden

Wij ontvingen bericht dat de vader van ons wandellid Wil van Coenen,

De heer Ad van Coenen

op 12 januari 2004 plotseling is overleden.

Wij kenden de heer van Coenen vooral omdat hij vele jaren Wil begeleidde tijdens de 4-Daagse van Nijmegen en de Kempische Wandeldagen.

Wij wensen Mieke, Jose, Piet, Wil en Saskia veel sterkte om dit verlies te dragen.

Hij ruste in Vrede.

De OLAT-familie

INITIATIEFGROEPEN:

WANDELEN OP DINSDAG

Een groepje enthousiaste wandelaars heeft het onderstaande programma bedacht.

Mocht je ook eens zin hebben om mee te wandelen op dinsdag, dan is hier wat informatie.

We starten om 10.00 uur in de morgen, meestal met ± 30 mensen. We vertrekken vanuit een café dat dikwijls speciaal voor ons opengaat. Vaak zijn we om ± 15.30 uur weer terug en wordt er samen met de liefhebbers nog wat nagepraat en wat gedronken. Onze wandelingen zijn meestal rond de 20 km lang.

Aanmelden of afmelden hoeft niet. Kosten zijn er niet aan verbonden, behalve de evt. consumpties. Wil je graag eens mee-lopen, zorg dan dat je op tijd bij het vertrekpunt bent. Tot ziens en veel wandelplezier.

Meer informatie? **Truus van Vessem tel. 040-2110413 of Jos Scheepers tel. 0495-535848**

Winterprogramma 2004 Wandelen op dinsdag

Datum	Route	Startpunt	Plaats
17-feb	Luchense Heide	Restaurant "de TV toren", Geldropseweg 28	Mierlo
2-mrt	de Weerterbergen	Bung.park "de Weerterbergen", Trancheeweg 7	Weert
16-mrt	Lanschotrout	Café "de Toverstaf", Andreasstraat 10	Oostelbeers
30-mrt	Door de Witrijt	Café "de Koperen Teut", Postelseheideweg 6	Luysgestel
13-apr	Kanaal en Duinenroute	"De Rustende Jager", Oude Bossche baan 11	Biezenmortel
27-apr	Dommeltocht	Café "de Oude Ketting", Bosscheweg 74	Boxtel

CLUBREIZEN

Aanpassen data clubreizen 2004

Wilt U de data die voor onze clubreizen die foutief in het programmaboekje 2003/2004 staan, als volgt aanpassen:

Zaterdag 06 maart 2004	GR De Kempen	Arendonk – Pov. Domein Retie
Zaterdag 24 april 2004	GR 57	Hotton – La Roche en Ardenne
Zaterdag 19 juni 2004	GR 57	Bonnerue-Houffalize-Gouvy station
Zaterdag 21 augustus 2004	GR 573	Sart Lez Spa – Pepinster
Weekend 25/26 september 2004	Eifel JHB Gerolstein	Mürtenbach-Gerolstein, Gerolstein-Daun
Zaterdag 23 oktober 2004	GR 512	Diest - Houwaart

Reglement Clubreizen OLAT

Inschrijven minimaal een maand van tevoren met vermelding van tocht, aantal personen, opstapplaats en afstand door overmaking van het bedrag op **gironummer 70.68.01 t.n.v. w.s.v. OLAT te Weert**, onder vermelding van: datum clubreis en het aantal personen dat deelneemt en de gewenste opstapplaats.

Prijzen zijn onder voorbehoud.

Kosten dagtocht:	OLAT-leden	€17,50	Kosten weekend:	OLAT-leden	€50,00
	Niet-leden	€21,00		Niet-leden	€60,00

Na-inschrijvers kunnen alleen mee als er plaats vrij is.

Informatie en inschrijfadres: Toon van Wordragen, Juliana van Stolbergstraat 10, 6006 ZM Weert,
☎ 0495-537775 E-mail: toon.van.wordragen@hetnet.nl

Mededeling van OLAT-Clubreizen

Hallo wandelvrienden en vriendinnen

Zoals u weet gaan we met OLAT-clubreizen 6 keer per jaar wandelen in België of De Eifel.

Van die 6 keer betreft het één weekend. Dit jaar gaan we naar de Eifel waar we overnachten in een jeugdherberg. De Eifel is een prachtige streek om te wandelen. Enkele jaren geleden heb ik de tocht verkend, die we daar dit jaar gaan lopen. Om dit weekend te kunnen organiseren is het belangrijk om te weten hoeveel wandelaars er meegaan. We moeten tijdig een bus en of busje(s) bespreken, evenals de plaatsen in de Jeugdherberg en het diner op de zaterdagavond. Graag willen wij weten hoeveel wandelaars er meegaan.

U kunt inschrijven door de deelnameprijs voor het weekend: (OLAT-leden €50,00 en niet leden €60,00) over te maken op: **girorekening 706801 t.n.v. OLAT te Weert.**

Wanneer het geld ontvangen is, bent u zeker van uw plaats.

In een jeugdherberg is het goed toeven **ook voor de oudere jeugd.**

Ieder jaar wordt er volop genoten na een fikse wandeling. Het napraten 's avonds aan de bar is ook best gezellig.

Nogmaals: wilt u mee, meldt u dan aan voor 1 mei, zodat wij als commissie de nodige afspraken kunnen maken. Dan kunt u er ook zeker van zijn dat het clubweekend weer een succes zal worden.

Namens de Commissie clubreizen Toon van Wordragen

COMMISSIE LANGE AFSTAND PRESTATIE en SNELWANDELEN

Inhoud rubriek namens: Hans de Vries

door: Theo Tromp

De commissie is afgelopen maand in zijn nieuwe samenstelling bijeen geweest. De nieuwe leden zijn: Henk Plasman, de motor van het trainingsweekend, en Hans de Vries die o.a. deze rubriek in het OLAT-Nieuws voor zijn rekening gaat nemen.

Als commissie bedanken we Ad van Asten, maar hoewel hij geen commissielid meer is zal hij toch nauw betrokken blijven bij het werk door o.a. het bijhouden van de standen van het clubkampioenschap.

Een klein aandenken zal hem vanuit de commissie worden aangeboden voor het werk dat hij heeft verricht. Natuurlijk kan Hans deze rubriek niet alleen presenteren en is hij afhankelijk van de informatie en verslagen van leden die zich in deze tak van de wandelsport en atletiek verdienen te maken.

OLAT-ESTAFETTE -TEAMS TIJDENS NACHT VAN LOON OP ZAND

OLAT wil twee estafette teams laten starten bij de Nacht van Loon op Zand. De teams zullen uit drie tot vijf personen bestaan, die 15 uur zullen gaan wandelen om zoveel mogelijk kilometers te maken. Heb je belangstelling neem dan zo spoedig mogelijk contact op met Hans de Vries (**uiterlijk 1 maart** tel 06-20133971 of e-mail: havries@cgey.nl) en geef daarbij door wat normaal jouw wandeltempo is. We vragen een bijdrage van €5,- en dat is inclusief de afsluitende maaltijd.

100 MIJL CENTURION WEDSTRIJD ENGELAND

OLAT zal dit jaar ook weer, na enkele jaren afwezig te zijn geweest, van start gaan op de 100 Engelse Mijl Centurion wedstrijd in Engeland. Momenteel hebben Boetje Huliselan, Ernst Westerhoff en Peter Koolen aangegeven dat zij naar deze wedstrijd willen gaan. Deze gaat van start in het weekend van 26/27 juni in King's Lynn, een Engels stadje ten noorden van Cambridge in het graafschap Norfolk. Mocht je ook belangstelling hebben:

inschrijfformulieren zijn binnenkort verkrijgbaar. Helaas ben ik dat weekend niet aanwezig, maar we zullen kijken of we een klein verzorgingsteam kunnen samenstellen voor onze wandelaars. Bij voldoende belangstelling kunnen we als groep reizen, neem daarvoor dan even contact met mij (Theo Tromp) op.

Andere Centurionwedstrijden zijn: de 24 uur in Australië op 17/18 april 2004. In Nieuw Zeeland zal hij worden gehouden in september en de wedstrijd in de USA zal gehouden worden in de maand mei.

In Nederland wordt de Centurionwedstrijd in het pinksterenweekend gehouden, op 29/30 mei in Schiedam, deze wordt georganiseerd door onze zustervereniging RWV uit Rotterdam.

Als voorbereiding voor deze wedstrijden kun je kijken in de Nederlandse Lange Afstand Kalender of de buitenlandse wedstrijden.

20/21 maart te Chateau-Thierry 24 uur; 03/04 april Rouen 24 uur; 10/11 april Dijon 24 uur

24/25 april Bar-le-Duc 24 uur; 01/02 mei Bernouville 24 uur.

Deze wedstrijden, plus die van het pinksterweekend in Schiedam, zijn tevens selectiewedstrijden voor Parijs-Colmar die van 2 tot 5 juni wordt gehouden.

STUUR EENS EEN KAARTJE

Ja, alle oudere leden kennen hem wel. Jarenlang is hij lid geweest en schreef hij stukjes voor het OLAT-Nieuws en andere wandelbladen. Hij is de nestor van de Lange Afstand Wandelaars, de oudste Centurion 674 Jac Heidendaal (91 jaar). Hij verblijft momenteel met zijn vrouw Jo, die herstellende is na de vervanging van een knie, een poosje in een verpleegtehuis totdat ruimte is gevonden in een verzorgingstehuis.

Een kaartje is natuurlijk altijd welkom en wordt zeer op prijs gesteld.

Het adres is: Verpleeghuis "Leo Polak", Ookmeerweg 268, 1069 MZ AMSTERDAM

Mag ook naar het huisadres gestuurd worden waar de buurvrouw voor de post zorgt.

Adres: Schoonboomstraat 38-I, 1069 BK AMSTERDAM

Stand Clubkampioenschap per 15 januari 2004

1	2590	Boetje Huliselan	7	515	Henk Plasman	13	400	Sjef Koolen
2	2290	Ernst Westerhoff	8	410	Theo Klanke	14	370	Marco Timmermans
3	1805	Ron Timmermans		410	Hugo Prinsen	15	350	Rolf Craanen
4	1740	Klaas Bakker		410	Henk Vink	16	300	Reny Heymans
5	1060	Hanny Klumpkens		410	Hans de Vries		300	Servee Derks
6	575	Ad Martens		410	Wim van Gemert	18	235	George v/d Boogerd

Competitieprogramma 2004 OLAT-clubkampioenschap

11-feb	R'dam	W/P	10 km	schema			
13-feb	Horst	Eur	100 km	300			
15-feb	Zaandam	P	30 km	schema			
5-mrt	Monnickendam	Eur	100 km	300			
6-mrt	R'dam	W/P	10 km	schema			
13-mrt	Westhoek	L.A.	100 - 80 km	400-380	bonus <17 <13 uur		
14-mrt	Olland	W/P	alle afst.	schema	20;30;50 km +350		
21-mrt	Valkenswaard	L.A.	60 km	250			
27-mrt	A'dam-Hoorn	P	42.195	100	goud:200;zilver:175;brons:150		
10-apr	Sittard	L.A./p	80 km	380	bonus <13 uur		
17-apr	Loon op Zand	P	15 uur	95 km 350	km bonus boven 95 km		
17-apr	Haarlem	Eur	100 km	300			
23-apr	R'dam	L.A.	80 km	380	bonus <13 uur		

OLAT-leden die met succes hebben deelgenomen aan een tocht uit ons competitieschema vragen wij dat te melden aan

Ad van Asten: tel: 0499-473767

e-mail a.h.van.asten@hccnet.nl

Snelwandelagenda (data overgenomen uit de RWV-bode) 2004

21 februari Gent KNAU Ned. Kamp. 5 km indoor. Na-inschrijven is niet mogelijk.
22 februari Zaandam Zaanl. N.K. indoor jun. en senioren. Na-inschrijven is niet mogelijk
07 maart Rotterdam RWV 6^E Wedstrijd winterserie. Melden voor 10.45 uur kantine Langepad

Jubileumwedstrijd snelwandelen en prestatiewandelen 14 maart te Olland

14 maart	Olland	OLAT	Wegwedstrijden:	50 km €10, start: 10.30 uur precies
				30 km € 9, start: 11.00 uur precies
				20 km € 8, start: 13.30 uur precies
				5 km €3,50 start 11.45 uur precies

Deelnemers dienen zich minimaal een half uur voor de start te melden in het startbureau:

Ontmoetings Centrum De Holm, Past. Smitsstraat 40, Olland, gemeente St.-Oedenrode.

Inschrijven voor **1 maart 2004, met 25% korting op gironr 1775156 t.n.v. Penningmeester OLAT.**

OLAT-leden mits als zodanig herkenbaar (embleem, of anderszins) tijdens de wedstrijd genieten 50% korting.

Op verzoek van Duitse atleten is de wedstrijd/prestatie op de 35-km afstand vervallen en wordt deze vervangen door de 30-km afstand, de start hiervan is vastgesteld op 11.00 uur precies. Er is dus geen 35 km!!

De wegwedstrijd in Olland wordt door OLAT voor de 25^E keer georganiseerd. Bij gelegenheid van deze Zilveren uitvoering zullen alle deelnemers een extra presentje ontvangen.

10 april	Sittard	Unitas	Kennedymars	80 km wegwedstrijd	Limiet 12.00 uur
23 april	Zaandam	Zaanl.	Baanwedstrijd	vanaf 19.15 uur.	Vincent van Goghweg
25 april	Schoonhoven	Avantri	Wegwedstrijden	30-20-10-5 km.	Vanaf 12.00 uur De Stormbaan

Uitslag: 4 januari RWV

10 km snelwandelen op de weg	18 Deeln.
01- Frank Buytaert	Olse 50.05
02- Pedro Huntjens	Unitas 51.17
03- Luc Nicque	Volh. 53.14
04- Marcel Bunschoten	LAT 53.18
15- Marco Timmermans	RWV 65.17

Uitslag: 11 januari te Zaandam

20 km prestatiewandelen	21 Deelnemers
01- Frank Buytaert	Olse 1.46.26
02- Frank vd Gulik	LAT 1.51.57
03- Theo Koenis	LAT 1.54.48
04- Jan de Jonge	LAT 2.04.58
09- Ernst Westerhoff	OLAT 2.14.42
11- Klaas Bakker	OLAT 2.20.03

Voor de 29e keer Plombières – Houffalize, gehouden op 12 en 13 december '03

Door: Sjef Koolen

Het was 1984, toen ik me voor de eerste keer opgaf voor deze wandeltocht bij de toenmalige voorzitter van OLAT: Piet Knoester. Omdat de herdenkingstocht toen 10 jaar bestond, bedroeg de afstand die we moesten afleggen 120 km. Normaal bedraagt de afstand 110 km, maar om de 10 jaar mogen we 120 km wandelen. Dus in 2004 is het weer zover. Na 1984 ben ik deze tocht jaarlijks trouw gebleven. Ik houd ervan om hartje winter in de Ardennen te wandelen. In deze wintertijd kan het een erg zware wandeltocht zijn, vooral de weersomstandigheden zijn elk jaar anders. Ooit hebben we de tocht gewandeld bij 15° onder nul, er viel ooit hagel, sneeuw of ijzel. Dan weer stond er een koude, harde noordenwind of was de hemel kraakhelder vol sterren en vallende meteoren. En, afgelopen tocht? Tijdens de 29^e uitvoering kregen we 13 uur non-stop regen, bij een harde wind! Maar, als altijd: als je dan na afloop van de tocht onder de douche vandaan komt is alles vergeten en je bent er niet eens lelijker op geworden!

Na zoveel jaren zie je echter wel een heel duidelijk verschil, vooral in het aantal deelnemers. Mensen van OLAT, die daar ooit hebben gewandeld, kunnen zich natuurlijk nog goed herinneren dat we er met busjes naartoe reden. Dit jaar was ik de enige van onze club!

De groepsindeling bestond destijds uit wel 50 tot 60 personen, nu nog 20 of hooguit 25 personen in de groepen 1 en 2 en de overige groepen nog minder. Persoonlijk denk ik dat het niets met leeftijd te maken heeft. Voor wandelaars met een gezin is het gewoon te duur geworden om

aan deze en ook nog aan andere tochten deel te nemen. Als je alles bij elkaar optelt kom je voor deze tocht al gauw op €1.- per km, dus in één weekend ben je voor je wandelhobby toch al vlug zo'n €100.- kwijt.

Verder vallen vooral de versieringen bij de huizen langs de route op. In het begin waren het pakjes aan de kerstbomen en veel kerststallen. Later ging vooral de verlichting een grote rol spelen en nu lijkt het er af en toe zelfs op of we langs huizen van lichte zeden wandelen! Dus de echte Boodschap rond Kerstmis, wordt tegenwoordig toch wel een beetje verkeerd begrepen. Niettemin, het blijft een prachtig gezicht, als je weer eens een heuvel hebt beklommen en een groot deel van de verlichte omgeving kunt overzien!

De tocht is ontstaan ter herdenking van het Ardennen Offensief aan het einde van de Tweede Wereldoorlog. Ik wandelde tijdens deze tocht met een Belg die veel over dit offensief wist te vertellen. Veel van zijn familieleden hadden het offensief ook daadwerkelijk meegemaakt. Als je dan zo'n relaas hoort, vind ik het niet erg om dan ergens midden in de nacht bij een verzorgingspost in de buurt van Spa even alleen te staan met een bekertje water in de regen!

De meeste verzorgingsposten zijn nu toch binnenposten. Persoonlijk heb ik weer van een mooie wandeling in de Ardennen genoten en op 13 december zat ik rond 17.00 uur weer heerlijk ontspannen thuis achter een trappist!

Winterserie Elsendorp OLAT 18-1-2004

Door: Margriet Fischer

Na een snelle en voorspoedige reis met ontwakend licht in de ochtend, zijn we op tijd in Elsendorp om Tjeu en Lies af te zetten, het startbureau te voorzien van folders en nog even te netwerken voordat Theo en ik aan de 40 kilometer beginnen.

We hebben allebei een handicap: Theo heeft wekenlang last gehad van z'n rug, ik ben vreselijk verkouden geweest afgelopen week. Maar we denken dat we het wel aankunnen: 'we zien wel waar het schip strandt.'

Na even wat asfalt- en veldwegen komen we al snel op het landgoed De Bunthorst waar we een mooie laan volgen met rododendrons, die eindigt bij de oude boswachterwoning waar een prachtig laarzenrek volhangt met een allegaartje aan laarzen.

Via hekjes, weilanden en beken door een bosgebied volgen we de perfect opgehangen pijlen en komen weldra aan bij de eerste wagenrust waar de koffie bruin is en boterhammen klaarliggen.

Direct na de rust belanden we in natuurgebied De Grootte Slink en in de verte ontwaren we het rode dak van huize

Bronlaak. Even verder lopen we langs het Peelkanaal dat vanwege zijn verdedigende functie volgens Theo ook wel 'Defensiekanaal' wordt genoemd, die naam is voor zijn rekening! Langs dit kanaal bevinden zich op regelmatige afstand bunkers: betonnen kolossen die overgroeid zijn met klimop en ander groen. We volgen de rood-gele markeringen van het Maas en Peellinepad.

Dan mogen we de grote heide op waar de weidsheid indrukwekkend is en aan het eind verdwijnt de grijsheid van deze ochtend en komt de zon, weliswaar laag, maar immer schitterend uit haar nest om een bosje berken te beschijnen en daardoor deze dag een zilveren randje te geven. Ook een schaapskudde licht op in haar witte stralen en krijgt zo de entourage die het verdient. Dan is het alweer tijd voor de tweede wagenrust en kunnen we uitrusten op de klaargezette bankjes met een

beker chocolade en een boterham. Met een rood hoofd komt daar een boze wandelaarster aangestampd zwaaiend met de routebeschrijving die niet tevreden is over de geleverde service en de kortste weg naar Elsendorp geweest wenst te krijgen. Raadselachtig en intrigerend!!

Onderweg naar de volgende rust draaien we wat rondjes door bossen en zandheuvelds waar we de snelleren onder ons tegenkomen, hetgeen ook wel eens voor verwarring zorgt.

Maar al spoedig doemt het mooie gebouw op van de rust in 'Paviljoen De heksenboom' in Sint Anthonis waar het personeel al klaar staat om ons snel van een natje en droogje te voorzien. Het valt niet mee hier weg te komen want het is er een gezellig gedoe. Maar er moeten wel kilometers worden gemaakt, dus vooruit met de geit! We hebben er nu 24,6 km. opzitten, dus we gaan weer langzaam aan de terugweg beginnen. Dat betekent in omgekeerde volgorde de heide die er in het tegenlicht weer totaal anders uitziet en we discussiëren erover of het wel dezelfde heide is. Landhorst, een dorpje dat er op het eerste gezicht uitziet als drie huizen en een zaal, blijkt zelfs drie straten te bezitten en een café met zaal. Dat café wordt bezet door de raad van elf, dus wij mogen het zaaltje bevolken. Het is er ongezellig en de prijzen zijn daar niet aan aangepast, dus zijn we snel weer weg.

Op het dorpspleintje staat een bronzen Peelwerker met schep en kruiwagen, die er al staat sinds het jaar 1985 ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van dit dorp. Gauw weer door!

Om de omgekeerde versie te handhaven lopen we ook weer een aantal kilometers langs het Peelkanaal, zonder dat het saai wordt, en kunnen we, nadat we langs een heel mooi en groot ven zijn gekomen, waar we niet zoveel van zien omdat we met die laagstaande zon goed op het voetenwerk moeten letten, bij Willem een lekkere kom erwtensoep met worst gaan halen op de laatste wagenrust, waar vandaag al bijna 950 deelnemers kwamen voor soep of een boterham. Babette geniet er ook van en hoewel ze volgens mij de dubbele afstand heeft afgelegd, zijn haar pootjes niet zichtbaar korter geworden.

Tijdens de laatste 4,5 kilometer naar het eind blijft Theo wat achter om iets te regelen en moet ik in m'n eentje genieten van een fantastisch beeld, gevormd door twee wandelaars voor mij op het paadje verderop in het tegenlicht, omkranst door bomen en struiken. Dan is het altijd leuk de rariteiten van die dag nog even de revue te laten passeren. Zo zagen we vandaag een struisvogel, een veld vol met ezels, 'Rob en Roy' die regelmatig verkeerd liepen, maar het hardst moesten lachen toen wij een keer de fout ingingen, iemand die midden op het pad zijn schoen van links naar rechts wisselde en andersom, omdat dat zo lekker liep, en een voorzitter die om het wasgoed te sparen zichzelf met een houtboor aan de wijsvinger had verwond? Ja, het nieuws ligt op straat maar je moet wel je ogen open houden. Dat valt niet mee op de terugweg als we moe maar voldaan naar huis rijden, terwijl de avondlucht in brand lijkt te staan.

Opnieuw wil ik alle vrijwilligers bedanken voor hun inzet op het gebied van verzorging, inschrijving en bepijling en natuurlijk Servee en Rianne die voor een afwisselend en boeiend parkoers hebben gezorgd.

Postuum eerbetoon aan Toos Goorhuis

Toos Goorhuis overleed op maandag 6 januari. Zij werd 88 jaar. Samen met haar vriendin en wandelmaatje Bertje Jens ontwierp zij het Pieterpad. Eind zeventiger jaren verbaasden de twee dames als liefhebsters van de wandelsport er zich over dat er in Nederland geen lange-afstandwandelpaden bestonden. Toos Goorhuis hield van kaartlezen en daarom nam ze het kloeke besluit: we maken zelf een wandelpad.

En zo ontstond het eerste Nederlandse Lange-Afstandwandelpad: 490 kilometer lang. Het Pieterpad, dat loopt van Pieterburen in Groningen tot aan de Sint Pietersberg in Zuid-Limburg. Oorspronkelijk was het de bedoeling om de route alleen maar op stencil te zetten voor bekenden, maar het idee om een uitgever te zoeken vond weerklank bij het NIVON en naar verluidt zijn er in de afgelopen 25 jaar zeker honderdduizend gidsen van het Pieterpad aan de man gebracht. Toos en Bertje waren overdonderd door het succes van hun Pieterpad.

Wij zijn blij dat de twee dames destijds op het idee kwamen. Toos Goorhuis heeft haar rust gevonden, wij wensen Bertje Jens veel sterkte op het pad dat zij nu alleen moet gaan.

Hier volgt een episode uit het dagboek van Christiaan Koehler. Christiaan schreef deze hommage slechts enkele dagen voor het overlijden van Toos Goorhuis.

Homage aan twee 'Dames'.

Door: Christiaan Koehler

Pieterburen, ooit een verloren dorpje is door Lenie 't Hart met haar dierbare zeehondencentrum overduidelijk op de kaart van Nederland gezet.

En de 'Dames', ja zo worden zij genoemd, Toos Goorhuis en Bertje Jens deden er 20 jaar geleden met hun Pieterpad nog eens een schepje bovenop. Het is dan ook verre van overdreven even stil te staan bij hun waardevolle en alom geprezen creatie, waarmee zij tienduizenden wandelaars onvergetelijk wandelgenot hebben bezorgd. Graag laat ik daarom mijn keus op Pieterburen vallen.

In 1989 vraagt Toos mij haar te informeren over eventuele onvolkomenheden in de routebeschrijving i.v.m. een herdruk. Een dagboek is dan een onontbeerlijk steuntje in de rug om aan haar verzoek te voldoen. Omdat tijd ver-

gaat en omstandigheden veranderen en hier en daar de route onder druk staat is het misschien aardig om eerst even terug te gaan naar die tijd.

Het dorpsotel 'Het Wapen van Hunsingo' zo'n 150 jaar oud en bijna uitgeleefd heeft een gezellige 'iedereen - kent- iedereen' sfeer, die 's avonds zijn hoogtepunt bereikt wanneer alle stoelen rond de stamtafel zijn bezet. Achter de van vloer tot plafond reikende ramen gakkten zonder onderbreking koppels wakende ganzen; om tureluurs van te worden.

Een pover slaapkamertje ergens op zolder is van achter de tapkast via een steile trap bereikbaar. Op de overloop is er wat schamel sanitair. Maar het avondmaal is degelijk en overvloedig. En het stevige ontbijt plus wat broodjes voor onderweg mogen er ook zijn.

De wandelaar doet m.i. het Pieterpad recht door te beginnen met zeewater te proeven en 18 wandeldagen verder op de Pietersberg te beëindigen met een glas bier. Dus stap ik 's avonds richting zee over akkers met goudgeel tarwe en gerst. Het is windstil. Toch zie ik halmen bewegen en hoor geritsel in het gewas; het zijn hazen, die zich te goed doen aan het groen! En jawel, 'n loerend reekopje steekt net boven de halmen uit.

Ik volg een paadje langs de manshoge aanplant naar de hoge zeedijk en daal daarachter af over het wad naar de zee. Het is laagtij. En dan komt de zoute teug.....Oh! Een gedenkwaardig begin van een lange tocht. Bij terugkomst zeggen stamgasten, die mij uithoren, dat ik gek ben.

De 'Dames' hebben ongetwijfeld Pieterburen met zorg als startplaats gekozen. Al is het maar om de fraaie kerk uit de 15de eeuw met zijn bezienswaardig meubilair, herengestoelte, preekstoel en wapenborden. En dan de schitterende botanische tuin, omringd door eeuwenoude statige bomen. Ik kan nu nog nagenieten bij de gedachten aan het tuinhuisje 'Jen Domie's Toenhoes', temidden van duizenden bloeiende stinse planten: de blauwe anemoon, gevlekte aronskelk, welriekend viooltje en lielevrouwbedstro. Het is een luthof waar het goed toeven is bij een vijver met gele lissen.

Het gastvrije 'Huis Ten Dijke', een oude Groningse borg uit de 14de eeuw, biedt een overvloed aan informatie over het wadleven met veel aandacht voor de zeehonden. Respect voor vrijwilligers doe ik op in het 'Zeehondenopvang-centrum', waar een verzorgingsteam klokje rond aandacht besteedt aan zorg en voeding van hun 'troetelkindsjes'.

Terug naar de zomer van 2002 laat ik het dorp voor wat het is met het plan om nog eens hetzelfde paadje door de Linthorst-Homanpolder over de akkers naar de zeedijk te lopen. Overal goud/geel getint wuivend graan, soms afgewisseld door een groenige vlek van suikerbieten en aardappelen.

Het paadje is helaas niet meer vrij toegankelijk, maar een vriendelijke landbouwer geeft desgevraagd toestemming. Hij zet de tractormotor af en in een mum van tijd vertelt hij, over het stuurrad gebogen, de wordingsgeschiedenis van de achterliggende polder alsof ik met een geschiedkundige van doen heb.

Desgevraagd zegt hij: *"Nikste pachtboeren, alle land zo ver als je kunt zien is van ons. Het is destijds door onze voorouders betaald met 500.000 harde guldens. Daar moesten toen Amsterdamse banken en kooplieden aan te pas komen want zoveel geld kon hier niet bijeen worden gebracht. Napoleon had toen lucht gekregen van deze koopplannen en stuurde een koerier om de koop te verijdelen. Hij kwam te laat; de koop was net gesloten.*

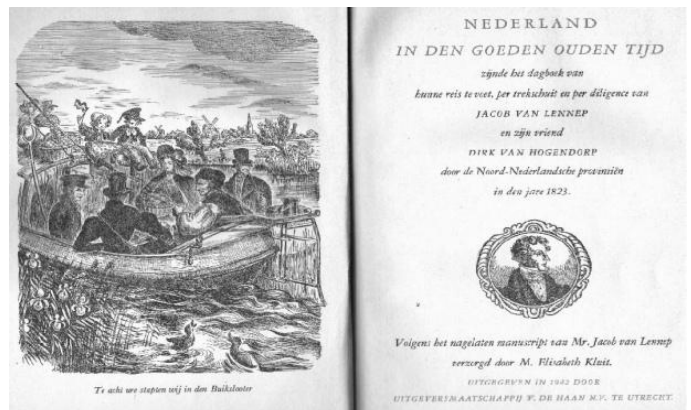
Toen beurden de boeren 10 cent voor een kilo tarwe en nu, 2 eeuwen later, €0,10 Het graan gaat vandaag tegen minder dan de kosten weg. De aardappelen rotten weg. Nog zo'n jaar en dan zul je eens zien hoeveel boeren er dan omvallen;'t is armoe"

Ik volg daarna de hoge zeedijk tot een binnendijkse wadvogelpoel op de grens van de Linthorst - Homanpolder en de Noord Polder. Het panorama over de landaanwinning op de Waddenzee is van ongekende schoonheid. Op aangrenzende graspercelen grazen paarden en pony's met nogal wat veulens om zich heen. Het is het uitkijken geblazen, maar niet alleen voor hen maar ook voor de wel wat overdreven veel hoge schrik- en prikkeldraadafrastringen.

Het gaat er maar moeizaam overheen en waar het niet lukt nog moeizamer er onderdoor, maar uiteindelijk kom ik toch uit op een polderpad richting Pieterburen.

Dit pad langs een houtwal is lang en eentonig, maar wat wil je als er geen keus is. En wat krijg ik aan het eind van het pad ook nog eens op een hek te lezen? *'Verboden toegang!'* Foei, ik heb het grondgebied van de Addingaheerd betreden. Jammer dan, het leed is al geschied. Met een 'mea culpa' draai ik deze monumentale boerderij de rug toe en loop met nog 'n uurtje te gaan naar het uitgangspunt van deze verrukkelijke wandeltocht.

In een boeiende Tv-reportage verhaalt Geert Mak over

zijn wandelingen, waarbij hij de voettochten van Jacob van Lennep in 1823 naloop. Met het boek op de schoot volg ik zijn verhalen en wat vind ik daarin over de voornoemde Noord Polder?

'Aan onze linkerhand hadden wij onder 't voortgaan den **Noordpolder**. Hier heeft de zee door gedurige aanslijking een groot stuk kleilands buiten dijks gevormd, 't welk men in 1810 heeft ingedijkt voor f216.500,-.

Een getal van 310 man die 521 paarden gebruikten, voltooiden dit werk tusschen April en September. Een dijk van 2632⁵/₈ juklands, elk van 275 vierkante roeden. Het kanaal ter afwatering dat 2353 roeden lang is, kostte f6.550,-. Door de Noorderzijl welke 12 voet wijd en 64 lang is loopt het water in zee. Deze sluis kostte f22.000,-

Kortom: neem de tijd voor P i e t e r b u r e n en vergeet niet 'de dames' te bedanken voor hun inspirerende wandeling.

Constant aan de wandel:

Winterserietocht WS'78 te Oosterbeek

Op zaterdag 3 januari 2004 organiseerde WS'78 een seriewandeltocht vanuit het zalencentrum Lebret te Oosterbeek. De start was om 9.00 uur. We wandelden in de westelijke richting en kwamen in het Renkumse Beekdal. Daar was het klimmen en dalen over de Pietersberg en Hemelseberg. Tientallen bruggetjes zorgden ervoor dat de voeten droog bleven, terwijl we diverse watervalletjes te bewonderen kregen. Via Hoge Oorsprong en Zilverberg, een afwisselend gebied dat overwegend uit naald- en loofbos bestaat, bereikten we het Duno Plateau, waar we een prachtig uitzicht hadden op de Rijn en over de Betuwe. Dit plateau is een hoge rand op de Arnhemse stuwwal, die steil afloopt naar de uiterwaarden. Onder aan de stuwwal liggen sprengen, vijvers, weilanden en kasteel Doorwerth, dat dateert uit de 13^e eeuw. Daarna ging de tocht door de Valckeniersbossen, die deels op de hellingen van de stuwwal liggen. Het loofbos grenst aan de uiterwaarden van de Rijn en het Seelbeekdal. We naderden Doorwerth, waar de soeppost was. Na de verzorging wandelden we door de Cardanusbossen met veel grillig gevormde eiken en de adelaarsvarens. Nadat we Heelsum achterons hadden gelaten gingen we naar een restaurant met de hier toepasselijke naam: 'Nol in 't Bosch'. Na de rust volgde de route een geaccidenteerd natuurgebied bij Wolfheze. Na respectievelijk door het heidegebied bij Laag Wolfheze en de Doorwerthse Heide te zijn getrokken, kwamen we bij diverse sprengbeken. Deze sprengen worden momenteel door middel van een natuurontwikkelingsproject hersteld en ze zullen te zijner tijd weer hun kronkelende loop terugkrijgen.

In dit gebied staan ook veel zeer bejaarde Wodanseiken die tussen de 400 en 500 jaar oud zijn.

In Wolfheze was nog een verzorgingspost. Hierna kwamen de Wolfhezer Bossen en Bilderbergse Bossen aan de beurt. In het Bilderbergse Bos had de organisatie een partytent opgezet die voor ons dienst deed als fruitstalletje. Iedereen kreeg hier een appel. En met dit appeltje voor de dorst was het niet moeilijk om een poosje daarna voldaan de finish te bereiken. Het was een mooie en pittige wandeltocht, maar jammer dat er juist op het parkoers van deze wandeltocht geen sneeuw lag, terwijl plaatsjes in de buurt wel met een mooi wit laagje bedekt waren. Het was wel koud, maar dat deerde de 427 deelnemers niet.

Euraudax Wintertocht Rhenen

Op zaterdag 10 januari hield Euraudax Comité Gelderland een wandeltocht vanuit Rhenen. Er werd om 11.00 uur gestart voor 25 km. Rhenen ligt nog net in provincie Utrecht. In 855 werd het aangeduid als 'Villa Rheni' (landgoed van de Rijn). De geschiedenis van Rhenen, is verbonden met de legende van de heilige Cunera. In de latere Middeleeuwen is Rhenen een belangrijke bedevaartplaats geweest ter verering van deze heilige Cunera. Rhenen was oorspronkelijk een vestingstad en bezit nog restanten van de oorspronkelijke ommuring. Thans is Rhenen vooral bekend om het 'Ouwehands Dierenpark'. Nadat we gestart waren, wandelden we in de oostelijke richting eerst langs weilanden en dan door de bossen bij de Laarsenberg, waar we uitzicht hadden op de Gelderse Vallei.

Na enige tijd kwamen we ook bij het Militair Ereveld Grebbeberg. Hier lag in de meidagen van 1940 het zwaartepunt van de gevechten met het Duitse leger. Er sneuvelden meer dan 400 militairen. En zo ontstond hier op de Grebbeberg de eerste Nederlandse oorlogsbegraafplaats.

In de bossen, die tot het Utrechts Landschap behoren, wandelden we vooral kronkelpaden op hellingen. Het uitzicht op de uiterwaarden van de Rijn en natuurgebied Blauwe Kamer was indrukwekkend. Via een brug over de rivier kwamen we bij Kesteren en bereikten na enige tijd het gebied De Marspolder. Hier liggen diverse grindpaden die wij ook benutten om bij de vissershut 'Ons

Voor u gelezen

De onderhoudsbeurt

Als je je schoenen een goede onderhoudsbeurt wilt geven, ga je als volgt te werk:

- Haal de veters eruit en was ze met handzeep onder de kraan.
- Verwijder ook de inlegzolen (dat zou je eigenlijk na elke wandeling moeten doen) en reinig ze, afhankelijk van het materiaal, met water en zeep of een speciale leerzeep.
- De buitenkant van de schoenen ontdoe je met een (afwas)borstel onder de kraan van alle vuil. Dat gaat gemakkelijker als de modder nog niet is ingedroogd.
- Zijn de schoenen ook van binnen erg vuil, was dan ook de binnenkant; laat de schoenen langzaam drogen in een niet te warme ruimte. Zet ze in geen geval bij de verwarming of in de zon.
- Breng, als de schoenen goed droog zijn, de geschikte was of spray aan (Laat je informeren bij aanschaf) en vet de haken of ogen voor de veters in met een beetje vaseline. Uit: Op Weg

HET RONDJE HELMOND, de 40 kilometer lange fietsronde door de stad, wordt in Mei gebruikt voor een wandeltocht. De Stichting Stadspromotie grijpt de tweede verjaardag van het Rondje Helmond aan om de route te voet te laten afleggen. De precieze datum is nog niet bekend.

Volgens directeur P. van Meerwijk van de stichting kan het wandelevenement gezien worden als voorbereiding op de Kennedymars.

UIT: EINDH. DAGBLAD DEC 2003

Op pad 1-2004:

Wandeltochten in gezelschap, samen op pad:

Wandelpool geeft 6x per jaar een boekje uit met plm. 100 tochten

Abonnement kost 18 euro p/j.

www.wandelpool.non-profit.nl

Stekkie' te komen. Hier kregen we verzorging in de vorm van erwtensoep met worst.

Bij Ingen bracht een pont ons naar de overkant, waarna de marsman ons voor- ging naar Elst (U) via de Veerweg. In de bossen nabij het dorp was in de voormalige jeugdherberg 'De Eikelboom' de grote rustpost. Deze overnach- tingsherbergen heten voortaan 'Stay Okay'.

Na de rust wandelden we door het natuurgebied Willem III. Via bospaden en veldwegen, met uitzicht op de Rijn bereikten we een verzorgingspunt waar we warme chocolademelk met chocoladecake kregen. Stijgende bospaden brach- ten ons uiteindelijk weer in Rhenen. In het stadje kwamen we nog langs ver- schillende oude monumenten o.a. de Cunerakerk, een laatgotische hallenkerk met dwarsschip en een geweldige toren. Met de bouw van deze toren was men 39 jaar bezig en ze werd betaald uit processiegelden. Nadat de toren aan het eind van de oorlog werd verwoest heeft men nog eens 30 jaar nodig gehad voor het herstel. Sinds april 1974 staat hij daar weer te pronken.

Voldaan door deze afwisselende wandeling bereikten de 56 wandelaars de finish.

Grenzeloos wandelen

Door: Ad van Asten

Het was alweer voor de 12^e keer dat we richting Belgische grens gingen voor een wandeling tussen kerst en oudjaar. Na de vijfde uitvoering, in december 1996, bedacht ik als kop voor mijn verhaaltje: 'Grenzeloze Tocht, een tot leven geroepen ansichtkaart!' En deze gezamenlijke winterwandeling van Milieu 2000 en OLAT mag nog steeds zo genoemd worden. Het enige verschil met toen was de temperatuur: toen -7 en dit maal +7.

Toch is er sindsdien veel 'organisatie' besproken en uitgevoerd door de beide clubs.

Omdat Borkel na vier uitvoeringen te klein bleek voor de grote toeloop, werd bij de lustrumuitvoering gekozen voor Luyksgestel, met locatie 'De Drie Linden'. Alhoewel daar toen ongeveer 1800 wandelaars 'verwerkt' werden, werd een jaar later toch gekozen voor 'De Zwarte Bergen'. Dat het grenzeloos wandelen een groot succes bleef, is naast de huidige, en prachtige locatie, vooral te danken aan de onvermoeibare inzet van onze spoorzoekers Ad Verbakel en Hein Lenders. Toen, nog meer als nu, wees elk paadje 'onderweg' naar een nieuwe uitdaging voor het volgend jaar. We kenden niet net als nu de extra binnenrusten, waar naast een warme sfeer in de vroege uurtjes ook de soep en de trappist al rijkelijk worden ingeschonken.

En wat ons allemaal nog te wachten staat, ligt verborgen in deze promotiezin geschreven door de Belgische organisator: 'Door beide clubs wordt een nog

meer toekomst-gerichte samen- werking nage- streefd.'

Zal deze toe- komst liggen in nog vernuftiger uitgekende par- koersen, of toch in het verzor- gende oponthoud onderweg dat velen dan uitein- delijk zal nopen te kiezen voor de pendelbus?

Praktijktips van Theo Tromp, een doorgewinterde wandelaar

-Overgenomen uit de Vierdaagse Infobrochure 2003-

'LOPEN DOE JE VOOR JE PLEZIER!

'Hij heeft altijd een stapeltje mooie wandelroutes in de auto. En als hij iemand langs de rijksweg ziet wandelen, draait hij altijd even het raampje open.

Theo Tromp, wandelfanaat, brengt namelijk graag het plezier van wandelen over aan anderen. 'De Vierdaagse is fantastisch. De kunst is om ook te genieten tijdens de training.'
Tips van een doorgewinterde wandelaar: in deze rubriek volgen 11 raadgevingen als: Tip van Theo

Tip van Theo 1:

'Begin je te hard, dan krijg je gegarandeerd kramp in je kuiten. Ik weet dat uit ervaring. Dat is geen pretje. Mensen zijn net diesels: ze komen langzaam op gang. Spieren moeten rustig warm worden. Stoppen en rekken kan nooit kwaad. Zeker als je benen zwaar voelen. Ik doe het niet, geen geduld. Maar het moet van mijn vriendin.'

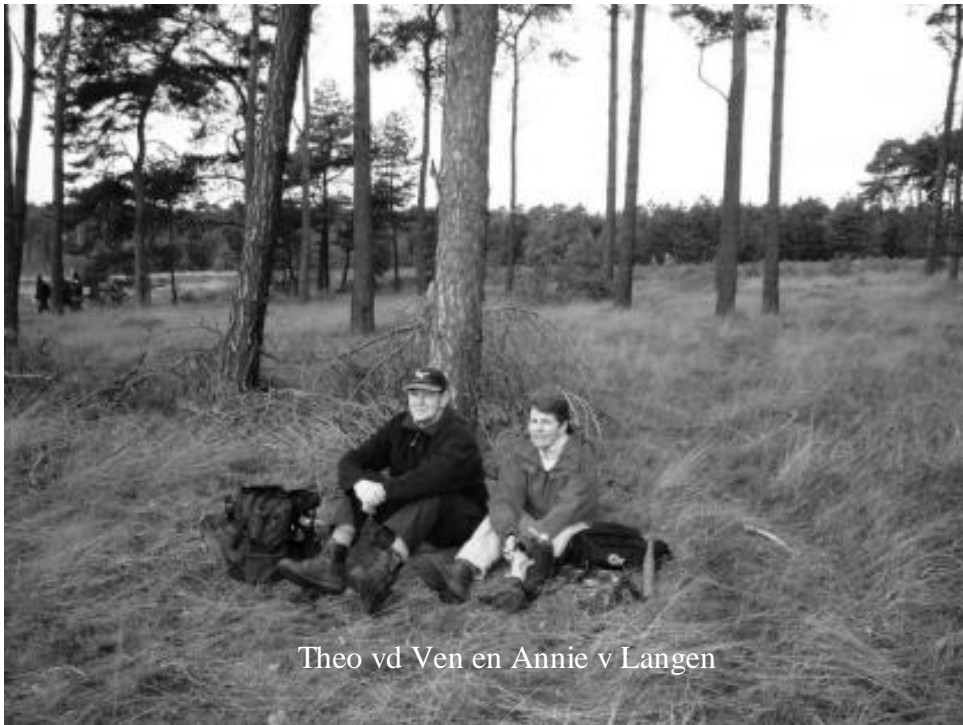
De Natuurliefhebber

Ze hebben niet zoveel met wandelen an sich, maar wie wat van de natuur wil zien, moet er toch doorheen lopen. Doorlopen is er dus niet bij, want als je stilstaat zie je nóg meer. Vaak zijn Natuurliefhebbers echte stadsmensen – een boer wandelt niet. Er zijn verschillende soorten. Zo zijn Fotografen bezig met mysterieuze, onzichtbare 'lijnen' in het landschap, willen Vogelaars vooral nooit eerder op die plek waargenomen soorten claimen ('als zo'n vogeltje wordt opgegeten door een meeuw en je hebt alleen het pootje nog gezien, telt het dan?'), en raken Botanisten zo ontroerd over zeldzame grasvarianten dat je ze voorlopig niet meer meekrijgt. De Volkskrant mei 2003.

We trokken er even over negen welgemoed op uit. Het weer was stralend, met een vroeg winterzonnetje dat amper boven de bomen uitkwam. Velen waren ons al voorgegaan, zo bewezen de platgetrapte bospaden. Vandaag geen modder, dus alle tijd om al keuvelend de kilometers achter ons te laten.

We bekommerden ons ook in het geheel niet om de uitleg die schriftelijk bijgeleverd werd en waarop stond hoe we via verschillende ingewikkelde combinaties de onmogelijkste afstanden konden bewandelen. Het zou u, als niet wandelaar alleen maar verbazen welke rekenkundige kennis de wandelaar in huis moet hebben om b.v. vanaf Luyksgestel via Lommel-Heide weer in Luyksgestel terecht te kunnen komen.

'Zou er misschien niet gepijld zijn?', vraagt u zich dan argwanend af. Natuurlijk was er gepijld, dat doen ze bij OLAT toch altijd perfect! Nee, en de wandelaars die er wel waren zullen het graag beamen, het zat hem meer in de schriftelijke begeleiding. Wat moet een wandelaar nu eigenlijk precies doen als hem wordt opgedragen na 130 meter linksaf te gaan bij een pad van heuveltje

Theo vd Ven en Annie v Langen

rechts. Je wordt ook duidelijk vooraf gewaarschuwd voor de gevolgen van deelname aan de tocht. Het risico dat er iets fout gaat ligt namelijk bij jezelf en zeker als je, zoals in onze landjes gebruikelijk is, na het lezen van bladzijde één verder gaat met lezen op bladzijde twee!

Nu weet iedereen bij OLAT dat we een gepensioneerde douanebeambte (ambtenaar) in ons midden hebben en die kwam bij deze uitgave op het 'lumineuze idee' om de routebeschrijving van kleine grensanekdoten te voorzien.

Om het nu zo te regelen dat de 'doordachte' mopjes aan de Hollandse kant van het vel kwamen en de 'grappige' aan de Belgische kant, liet hij ons het bestek van rechts naar links lezen, opdat noch 'wij', noch 'zij' door zouden hebben dat het over 'ons' ging.

Zo was deze 'mop' natuurlijk aan 'onze' kant terecht gekomen. En terecht! 'Zo ontmoetten twee Belgische en twee Hollandse commiezen elkaar na afloop van het werk op een open plek. Ze vertelden over hun belevingen van de laatste tijd. Aangetrokken door de luidruchtige grappen van het viertal voegden zich even later een Hollandse en Belgische 'oppasser' bij hen. De Hollandse veldwachter had die dag succes gehad, want hij had een muskusrat gevangen en aan zijn riem gehangen. De overigen lieden waren vol belangstelling voor het dode dier, waarop de Hollander nog stoerder werd en snoevend vertelde dat hij voor de staart van de rat 'ergens' f 2,50 kon beuren. Zijn Belgische collega

Op Zondag 29 februari organiseert Atletiekvereniging Weert haar Wintertocht.

Startplaats:

Café 't Blaakven,
Geuzendijk 35, Weert

Starttijd:

10 km van 8.00 - 14.00 uur

15 km van 8.00 - 12.00 uur

20 km van 8.00 - 10.00 uur

30 km van 8.00 - 10.00 uur

De 10 km blijft in de Weerter en Budeler bergen

20 km maakt een lus richting Soerendonk

30 km maakt een extra lus naar het bos van Cranendonk

Inschrijfgeld 2,00 euro

Op onze controle posten is de koffie, thee, soep en frisdranken gratis.

Beperkt verkrijgbaar belegde broodjes, wafels en vlaai. Dit alles uiteraard tegen vriendelijke prijzen.

Het inschrijfbureau sluit om 17.00 uur

Inlichtingen: H. Verspagen,
tel. (0495) 53 52 80 of e-mail
henriette@verspagen.tmfweb.nl

Tip van Theo 3: 'Loop voor de Vierdaagse altijd een of twee meerdaagse tochten van minimaal twee dagen. En het liefst een afstand die net iets groter is dan de Vierdaagseafstand. Loop je 50 km, pak dan die meerdaagse tocht op 60 km. Dan ben je straks in juli niet meer bang voor die kilometers!

Tip van Theo 4: 'Zoek uit wat jouw tempo is. Versnel vervolgens met regelmaat hele stukken. Zo verbetert je conditie en gaat je basistempo omhoog. Moe? Stop dan niet, maar loop langzamer. Laat je in ieder geval niet door iemand anders opjagen. Als iemand te snel loopt, zeg ik: 'het beste.' Behalve als het iemand is met wie je graag loopt natuurlijk.'

wilde niet in de kijk staan bij zijn Hollandse vrienden en merkte snugger op: 'als ze dat bij ons zouden doen, gingen we ze fokken...'

En zo kwamen we bij het kanaal. Het was even schrikken, we hoefden toch niet dat hele eind? Nee hoor, we gingen zigzaggen: dan weer het struikgewas in en dan weer een stukje kanaaldijk! Na een moeilijke manoeuvre bij een brug, kwamen we in een 'gegoede wijk', waar het woordje doppen zeker niet was uitgevonden. Maar allez, we waren in België en ook de verrassing was nog niet compleet. We werden naar het complex van het gerenommeerde FC Lommel gedirigeerd om daar in de restauratie van de Incobe-tribune te worden gelaafd en gevoed!

Het 'personeel' was gerekruteerd uit Vlaamse en Hollandse b n vole(e)s die het ons op alle mogelijke wijzen naar de zin probeerden te maken. Maar wat begin je met een heet waterboilerke van 10 liter!

Was het in 1996 voor ons nog een pintje met vlaai, nu volstond chocolademelk met een punt Vlaamse vlaai! En zo volgden ons de 'symbolische' verleidingen tot het bittere einde, en we waren pas halverwege het eerste traject!

We moesten terug naar het kanaal om daarna via ingewikkelde structuren alle voorhanden zijnde bossages en heuveltjes aan te doen. Soms kregen we een punt van herkenning van eerdere parkoersen, maar toch was overduidelijk dat elk paadje opnieuw gewikt en gewogen was! En als altijd: heel verrassend!

Uiteindelijk bereikten we Lommel-Heide, maar niet voordat we nog eens 'een brug' hadden genomen, maar nog steeds niet die ene die we verwachtten te zullen treffen.

In de Parochiezaal was het druk en gezellig. We verbleven er de nodige tijd, ondertussen nogmaals genietend van een flink punt nu beslist Limburgse vlaai en echte koffie! Er waren daar veel bekenden, en niet alleen van gezicht, maar ook van gezellige clubreizen en andere wandelgelegenheden! In gezelschap van een gerenommeerde buurter als Piet Royakkers vloog de tijd om en toen onze Sonse vriend zijn doedelmedley had beëindigd was voor ons de tijd daar

om te vertrekken.

De Milieu-club had het ook goed voor mekaar! Ze wezen ons de weg naar huis met pijlen in een 'onbepaalde' kleur! Je werd er niet vrolijk van, net of ze 'ons' wilden houden! Omdat ik 'vroeger' geregeld in het grensgebied 'van maar een eindje verderop' kwam, had ik de volgende anekdote over de botersmokkel al wel eens vaker gehoord:

Uit lopende zaken:

Prijs wandelgidsen:

Na ruim twee constant in prijs te zijn gebleven, zijn de prijzen van de wandelgidsen per 1 januari 2004 aangepast.

Een gewone LAW-gids kost nu 12,20 euro; een dikke gids 16,40 euro en een extra dikke gids 18,10 euro.

De prijs van een Streekpadgids is nu 11,10 euro. Ook de prijs van de overzichtskaart van de LAW-wandelpaden is aangepast en kost nu 4,10 euro (inclusief verzendkosten.)

Opvolger: Harry Benschop is de opvolger van Harm Plek in het bestuur van het Wandelplatform. Hij zal binnen het bestuur specifieke wandelorganisaties vertegenwoordigen zoals:

TeVoet, Op Lemen Voeten en 3VO. Harry is 53 jaar en woont in Erp!

Bramer Kramer is benoemd tot vice-voorzitter van het Wandelplatform. Als financieel adviseur trad aan: Wout de Wildt.

Berichtjes:

** van 5 t/m 7 maart is het Wandelplatform present op het Op Pad beursfestival in de Jaarbeurs te Utrecht.*

** In de reeks Wat&Hoe wandelgidsen verschijnen komend voorjaar twee nieuwe titels: Zuid-Limburg en Groene Hart. Twee enthousiaste medewerkers op het bureau van het platform zijn bezig om dit voor elkaar te krijgen.*

** Momenteel is men daar ook druk bezig met een nieuwe editie Overzichtskaart LAW-paden. De nieuwe kaart voor 2004-2006 zal begin februari 2004 verschijnen.*

** De mooiste wandelingen in Nederland zijn gebundeld in een 'Wandelbox' die bestaat uit ruim 300 pagina's en 30 losse kaarten. Beschreven staan 60 wandelroutes van ongeveer 15 km lengte waarbij veel aandacht wordt geschonken aan flora en fauna. Verkrijgbaar in de boekhandel ISBN 9041018867 en de box kost 39,90 euro*

'In de tijd dat het smokkelen van boter in was, loofde de Belgische Overheid premies uit aan de douaniers die smokkelaars wisten te verschalken. De hoogte van het bedrag was afhankelijk van het feit of met de buit ook de dader

Willem Steenbakkers

kon worden gepakt. In dat geval werd natuurlijk meer betaald! Op de vraag aan de douaniers waarom er bijna nooit daders werden opgepakt, was steevast het antwoord: 'Als we dat zouden doen krijgen we over enige tijd geen premie meer...!'

Al na een goeie honderd meter ging de kortere afstand binnendoor naar huis, wij mochten echter nog een heel eind genieten van een Lommelse buurt 'rond de hei'. Om te verdoezelen dat ze eigenlijk al de hele dag met 'een kanaal' in de maag zaten, stuurden ze ons daarna een flink eind over een hoge wal, 'vooraleer' we toch genoodzaakt werden de confrontatie met de waterlijn aan te gaan. De tuinman uit Schelluinen kwam nog even troostend met ons opwandelen, Het gesprek raakte ook even een wandeling aan gindse zijde en Henk kon zich maar moeilijk vinden in de waardering die ik aan die tocht toekende. Zijn alternatief voor het nieuwe seizoen nam al vastere vorm aan en daarbij wenste ik hem natuurlijk alle succes!

We deden weer een brug, nu van de onderkant, maar het was weer niet degene die we zochten!

Na nog een heel eind kanaal, mochten we eindelijk weer eens het struikgewas in.

Al van verre zagen we gestroomlijnde spankabels, zoals ze die in Rotterdam hebben om hun skyline te promoten. Daar hangt er echter alleen een brug aan, maar hier in het Lommelse een complete sportaccommodatie. Ofschoon we bijna ontroerd raakten van die magnifieke outillage, waren we natuurlijk toch ook een beetje trots op 'onze rijk(s)optanten' die daar aan de andere zijde van hun dubbele koninkrijk in grootse allure hun belastingcentjes investeren.

Niet veel verderop ligt dan weer het 'Stade de Lommel', waar we nog eens aanlegden in dezelfde restauratie als vanmorgen. Nu waagden we er zelfs een trappistje te nemen en het was daar ook weer even een gezellig Hollands hoekje. Zelfs Aad nam even de tijd voor een lurkje!

We hebben nog een dikke zeven kilometer te gaan en het is niet meer zo druk

Tip van Theo 5: 'Blaren kunnen we allemaal krijgen. Het heeft niets te maken met afstand. Smeer je voeten regelmatig in met uierzalf. Ook als je niet traint, 's avonds bijvoorbeeld. Het versoepelt de huid en verkleint de kans op blaren. Het is geen wondermiddelje, want sokken zijn bijvoorbeeld ook belangrijk. Zorg dat er geen naad in zit. Zelf zweer ik bij echte wandelsokken.'

Tip van Theo 6: 'Muziek kan de aandacht afleiden, maar zorg dat je er anderen niet mee lastig valt. Een walkman? Ja, maar je sluit je wel af. Vaak hoor je prachtige vogelgeluiden. Het gaat er ook om om van de natuur te genieten.'

Tip van Theo 7: 'Je loopt geen wedstrijden, maar probeer wel je Vierdaagse-afstand binnen een bepaalde tijd te wandelen. Dus 10 uur voor 50 km, inclusief rust, en 40 km in 8 uur. Dan heb je in juli geen zorgen of je wel op tijd bent.'

Tip van Theo 8: 'Een hond meenemen? Altijd leuk, doe ik ook vaak. Maar laat het dier niet meteen 40 km lopen, want dan krijgt het beestje ook problemen. Gaat het om een georganiseerde tocht, vraag dan of het mag.'

Tip van Theo 9: 'Je moet tijdens je wandeltochten regelmatig blijven eten. En drinken. Anders verzuur je. In het begin eet ik altijd wat vaster voedsel, bijvoorbeeld een boterham. Gaande de tocht eet ik steeds zachter en vloeibaarder: banaan, yoghurt. Dat neemt je lichaam eerder op, je hebt er dus nog wat aan tijdens de wandeling.'

op de route. Zo af en toe passeren we nog een groepje wandelaars waarvan sommigen te lang op de rustpost bleven en nu nood-breekt-regels even een zijwegje in moesten! Even was er nog wat ongerepte natuur te bewandelen, alhoewel diepe valkuilen erop wezen dat hier vroeger iets aan de hand is geweest.

Vandaag geen Sahara, maar nu toch eindelijk wel de brug, die ons letterlijk en figuurlijk naar toekomstige mogelijkheden zal leiden, en waarnaar we al de hele dag uitzagen! Het was inmiddels te donker om nu nog een plaatje te maken zonder wandelaars!

De laatste kilometers op Hollandse grond vormden de rand van de ansichtkaart waarin we vandaag met veel plezier hebben vertoefd. Een betere verpozing kan zich een rechtgeaard wandelaar tussen kerst en oudjaar niet wensen.

Wij wensen de organisators Milieu 2000 en OLAT alle succes en vertrouwen bij de vastberadenheid waarmee zij ons voorgaan naar het plezier in de wandelsport voor iedere wandelaar in het bijzonder. Vanaf de Hollandse bladzijde genoten vandaag in ieder geval 1055 wandelaars en van de keerzijde zal dat ongetwijfeld een evenredig aantal zijn geweest.

Deltapad LAW 5-1 van de ANWB.

Deel één van het Nederlandse kustpad. Door: Willemien Hietland

.....Wij blijven de kustweg volgen tot Westkapelle. Daar gaan we door het dorp en wat meer landinwaarts richting Domburg gaat het weer terug naar de kust. Daar is ons eindpunt van deze dag. Op een bank aan de boulevard gaan we nog even zitten om wat te eten en te drinken en we kijken en genieten van de zee, de meeuwen de mensen en de rennende honden.'t Was weer een prachtige warme en zonnige middag. De bus kwam precies op tijd aanrijden en die bracht ons weer terug naar Vlissingen, waar de auto nog geduldig op ons stond te wachten.

Een paar maanden later.

Met heel ander weer, vervolgen wij het Deltapad.

We wandelen het laatste traject in zes dagen achtereen. Het is maandag 1 oktober als we vroeg van huis gaan en naar Domburg rijden. Martin's broer en zijn vrouw nemen de auto mee naar hun vakantieadres, om ons over zes dagen weer in Goedereede op te pikken en dan weer gezamenlijk naar huis te rijden.

Het is half tien als we beginnen aan onze etappe van Domburg naar Renesse: 41 km.

Eigenlijk is dat te lang, maar het komt beter uit met onze overnachting. We lopen door het duingebied naar Oost-

Tip van Theo 10: 'Ik zet de tochten die ik wil wandelen keurig in mijn agenda. Het zou mooi zijn, als ik ze ook echt liep. Want vaak heb ik net toch weer iets 'belangrijkers' te doen. Pas als ik met iemand afspreek samen te lopen, kan ik er niet onderuit. Maak dus snel een afspraak.'

Tip van Theo 11: 'Als je begint met trainen, kunnen tips houvast bieden. Maar het is wel de kunst om die zo naar je hand te zetten dat je ook echt kunt genieten. Het zijn geen dogma's. Het is bijvoorbeeld niet verstandig om even op de koude grond te gaan zitten. Ik doe dat toch wel eens. Je moet voor jezelf de beste weg vinden. En wandelen doe je altijd voor je plezier.'

*Voor meer tips bij de opbouw van uw wandeltrainingen:
www.4daagse.nl*

kapelle. Na Oostkapelle volgt weer een stukje duingebied en dan wandelen we twee kilometer langs het strand. Mooi, die afwisseling!

Bij restaurant 'Duinoord' nemen we een pauze en bestellen daar een kop koffie. Daarna gaat het verder over de Veerse dam. Aan onze rechter hand het Veerse meer dat van grote betekenis is voor de watersportliefhebbers.

Nu volgen de dammen van de Deltawerken elkaar ook snel op. Voorbij 'De Banjaard' gaan we over de Scheldeking. Deze dam is een prachtig en knap bouwwerk. In het routeboekje staat ook veel informatie over deze stormvloedkering.

Wij brengen geen bezoek aan het museum Neeltje Jans, daarvoor hebben wij geen tijd ingepland. Wij volgen nu de peilerdammen Hammen en Schaar. Je blijft kijken naar deze mooie bouwwerken, die bij zware storm zo nuttig kunnen zijn voor het achterland. Als we de dammen gehad hebben, wandelen we het laatste stuk tot Duinhoeve weer door het duingebied. We zijn dan op Schouwen aangekomen. Als we Haamstede achter ons hebben gelaten, gaan we nog een stuk over het

strand. Daar konden we tenminste niet verkeerd lopen. Hier en daar ging het namelijk wel eens fout, of door ons zelf, of door een onduidelijke markering. Na een lange dag wandelen kwamen we om kwart voor

zeven 's avonds aan op ons logeeradres. Een warme douche en een heerlijke maaltijd en daarna ook nog een goede nachtrust doen wonderen voor de volgende dag en de volgende etappe.

Dinsdag 2 oktober beginnen we aan onze vierde etappe van het Deltapad: 25 km.

Een mooie afstand. We hebben op deze morgen geen haast, want bij het wakker worden horen wij de regen op een afdak kletteren. Op ons gemak gaan we ontbijten en nadat we onze rugzak hebben gepakt rekenen we af en gaan om half tien op weg. Het regent nog wel, maar niet meer zo hard.

Het routeboekje hebben we deze keer nauwelijks nodig, want we lopen eerst over het strand en daarna over de Brouwersdam. Deze afsluiting met een lengte van 6,5 km in het dertig meter diepe Brouwershavense Gat, tussen Goeree en Schouwen, was destijds de generale repetitie voor het sluiten van de Oosterschelde. We passeren 'Port Zeelande', een recreatiepark. We hebben er pas zes kilometer opzitten, dus nog geen trek in koffie! We hadden daar beter wel kunnen pauzeren, want verderop was de ene tent niet open, de andere zou pas op woensdag openen en de volgende was bezig aan een verbouwing!

We hebben zelf drinken bij ons en het is inmiddels droog geworden, dus kunnen we buiten op een bankje picknicken. We zijn op Goeree en wandelen verder over weer een dam naar de Punt. De Punt is een recreatiegebied aan de Grevelingen. Hier is ook een trammuseum. Stokoude trams rijden daar via een nieuw spoorlijntje over de Brouwersdam tussen de Punt en Kabellaarsbank.

Woensdag 3 oktober beginnen we aan de vijfde etappe: 30 km.

Vanaf Goedereede kun je kiezen om naar Bergen op Zoom te gaan, of naar Hoek van Holland. Wij besluiten om eerst naar Hoek van Holland te gaan. Van daaruit zullen we naar Bergen op Zoom reizen om dan terug te wandelen naar Goedereede, waar voor ons dan het eindpunt van dit Deltapad zal zijn.

We starten met droog en zonnig weer, het is zo'n negentien graden. Vandaag wandelen we tot Brielle. Het pad voert ons over grasdijken en fietspaden. Boven op de grasdijken hebben we een mooi uitzicht, maar het natte gras en de vele uitwerpselen van de schapen doet ons toch regelmatig besluiten om op het harde fietspad te gaan lopen! We passeren een gemaal en laten de buitenhaven van Goedereede achter ons en komen dan via de Haringvlietdam op Voorne aan. Telkens weer krijgen we een prachtig uitzicht op de dammen, aan alle kanten omringd door water en de verbinding tussen al die voormalige eilanden. We lopen nu richting Rockanje en gaan verder het duin door. Verderop bij 'Hotel Marion' nemen wij een pauze, met een glas fris voor Martin en een glas thee voor mij.

Donderdag 4 oktober beginnen we aan de zesde etappe: 24 km.

We wandelden om acht uur weg, omdat we vandaag ook nog rekening moeten houden met de reistijd naar Bergen op Zoom. Opnieuw is het weer droog en zonnig. Deze

We wandelen nu richting Ouddorp. Eerst wandelen we langs het Springersdiep en gaan daarna wat meer landinwaarts. De route loopt aan de buitenkant langs Ouddorp richting Goedereede. In Ouddorp staan twee stellingmolens: De Hoop en De Zwaan, waarvan de laatste te bezichtigen is. Ook staat er aan de Kelderweg een grote schuur waar de wortels van de meekrapplant gedroogd worden en die later tot poeder worden verpulverd om in de verfindustrie te dienen als rode kleurstof in menie.

Als we in Goedereede aankomen begint het weer wat te regenen, waarbij het ook nogal waait. Mijn paraplu heeft het zwaar te verduren! We gaan eerst op zoek naar een supermarkt om wat drinken in te slaan, ook alvast voor morgen. Goedereede is een kleine stad. Ons logeeradres is aan de Markt met veel mooie gebouwen. De kerk, met zijn vierkante stompe toren, is in 1823 van zijn spits beroofd! Tot 1912 werd het bouwwerk nog als vuurtoren gebruikt. Wij slapen in restaurant 'De Gouden Leeuw', dat tot het einde van de vijftiende eeuw als pastorie dienst deed. In de zestiende eeuw werd het een herberg en dat is het tot vandaag dus gebleven. Je kunt er prima eten en slapen.

Na deze pauze volgt weer een mooi afwisselend stuk, deels bos, duin, akkers of grasland. We wandelen verder langs een bungalowpark, over een graspad, via een klein strandje over een houtsnipperpad en dan weer over een graspad naar de Stenenbak. Dat was vroeger een vuurtoren, die werd gebouwd in 1633.

Het is nog zes kilometer wandelen en we zijn in Brielle. De Geuzen namen op 1 april 1572 Brielle in. In het routeboekje staat uitgebreid hoe dat in zijn werk ging! Leuk om te lezen. In Brielle lopen wij langs allerlei bezienswaardige monumenten b.v. het Asielplein. Daar staan woningen voor oude en gebrekkige zeelieden. Deze huizen zijn in 1872 geschonken door het Nederlandse volk ter gelegenheid van het 300 jarig bevrijdingsfeest van Brielle. Voor het complex staat een bevrijdingsbeeld in de vorm van een zeenimf, die met haar linkerhand naar het westen wijst, vanwaar de bevrijding kwam. Er zijn nog veel meer monumenten, en veel daarover staat in het routeboekje beschreven.

We overnachten in 'Hotel De Zalm', dat midden in Brielle staat, op honderd meter van de route.

etappe gaat door het Rijnmondgebied. Een geheel andere streek dan we tot nu toe hebben gehad. We wandelen richting Rozenburg en krijgen nu veel fietspaden en ko-

men over tal van bruggen. Het is overal druk, op de weg en op het water. Werkers aan de weg zijn bezig met de Callandtunnel, die onder het Callandkanaal loopt.

Het is een machtig bouwwerk, waar we af en toe bij stil blijven staan om te kijken hoe zo'n tunnel wordt gebouwd. We varen vervolgens met de pont over naar Maassluis. We blijven hier langs het water lopen over de Scheldedijk.

Er is van alles te zien in Maassluis met zijn oude stadscentrum en sleepvaartmuseum, maar je moet toch een keuze maken. Ga je alles bekijken of wandel je gewoon door. Langs de route is immers ook nog van alles te zien. Wij doen het laatste en vervolgen onze weg over de Oranjedijk, waar we uitzicht hebben op de 'Glazenstad'.

Ook in de Nieuwe Waterweg is een stormvloedkering aangelegd, die het Rotterdamse en Dordtse achterland moet beschermen.

Voor Hoek van Holland loopt de route ook nog een stukje door het Staelduinse bos. Aan het eind van het bos moeten we volgens het boekje linksaf via een zandweg

Vrijdag 5 oktober onze zevende etappe: 30 km naar St. Phillipsland.

We hebben goed geslapen, pakken onze spullen in de rugzak en gaan naar het hoofdgebouw om te ontbijten. Er is een buffet en er zijn nog een aantal mensen, die daar gebruik van maken. Het weer is mooi, zonnig en warm voor de tijd van het jaar.

Tot de Schansbaan wandelen we door bossen. We moeten wel opletten, want na de Schansbaan zitten we zo'n honderd meter op een 'verkeerd pad', dat ook roodwit is gemarkeerd, namelijk het Graaf Floris V-pad! Het komt echter allemaal weer goed, want daar staat op een zeker punt een handwijzer met verwijzing waar al die paden naar toe gaan. Zo komen ook wij weer op het goede terugg.

Even daarna is er een routewijziging. Na een hele omzwerving, komen we erachter dat we gewoon de markering moeten volgen en het boekje laten voor wat het is. Uiteindelijk komen we bij Oude Molen weer op de route uit. Omdat het prachtig weer is, is een uur langer wandelen alleen maar een voordeel!

We wandelen nu in het Brabantse land en na Halsteren beginnen de polders weer. We kunnen hier over de dijk, maar ook over de weg ernaast wandelen. We wisselen zo af en toe af. Het waait stevig en dan is het in de luwte ook prettig wandelen. Langs het Rijn-Scheldekanaal wandelen we naar Nieuw Vossemeer. We lopen het stadje in om te kijken of we daar iets kunnen eten en drinken. Ons pension is alleen logies met ontbijt. Tot in de verre omtrek is er echter geen eetgelegenheid te bekennen en tot overmaat van ramp is ook alle horeca in Nieuw Vossemeer gesloten! Maar wij zijn niet voor een

Zaterdag 6 oktober, de achtste etappe: 33 km.

Goed uitgerust, en met een lunchpakket bij ons, beginnen we aan de laatste dag. Wij zijn nu op Overflakkee. Het weer is mooi, hoewel verwacht wordt dat dit zal gaan veranderen. Langzamerhand beginnen we te begrijpen

naar de verkeersweg. Hier komen we voor een brede sloot terecht! Er ligt al een hek in die sloot, en dat is zeker al meerdere malen gebruikt als 'brug'! Zo komen ook wij met nog enkele behendige sprongen aan de overkant. Nu nog vier km naar Hoek van Holland en dan zijn we bij het Centraal Station.

We nemen de trein van twee uur en komen om vier uur in Bergen op Zoom aan. We lopen door de winkelstraten van Bergen op Zoom en doen nog wat inkopen, om vervolgens bij een groot warenhuis een hapje te gaan eten. Daarna lopen we naar de jeugdherberg die even buiten Bergen op Zoom ligt.

Bij reservering vooraf hadden we ook daar een warme hap kunnen krijgen. Dat horen wij echter pas tijdens het koffiedrinken, nadat we ons eerst geïnstalleerd hadden en wat opgeknapt.

We kijken nog even naar het journaal en het weerbericht en gaan daarna naar onze kamer om niet veel later naar bed te gaan.

gat te vangen en kopen brood bij de bakker en beleg bij de slager.

Tijdens onze verkenning vinden wij ook nog het beeldje van Merijntje Gijsen, hoofdpersoon uit de boeken van de schrijver A.M. de Jong.

Na onze geïmproviseerde pauze tegenover het beeldje van Merijntje Gijsen midden in het dorp lopen wij weer terug naar de route en vervolgen deze voor de laatste zes kilometer naar ons logeeradres. Hier hebben we geluk, het ligt precies aan de route.

Bij ontvangst krijgen wij koffie, die ons prima smaakt. Op onze kamer hangt een schilderijpuzzel met een schip. Het heet de Dock-Express.

Bij deze rederij vaart mijn zoon als werktuigkundige. 's Avonds bij de koffie horen we dat de zoon van het gezin, waar we te gast zijn, als kapitein bij een andere rederij in dienst is. Leuk zulke toevalligheden en gespreksstof genoeg tijdens het koffiedrinken.

waarom dit deeltraject tussen Bergen op Zoom en Goedereede ook bij het Deltapad hoort. In dit gedeelte van het pad zijn ook grote Deltawerken gerealiseerd.

We wandelen over de Philipsdam en de Grevelingendam.

Door de afsluiting met de Philipsdam is hier op natuurgebied nogal wat veranderd. Er kwam onder meer een einde aan eb en vloed in Krammer en Volkerak.

Hooggelegen schorren zijn ingepolderd en slikken zijn drooggefallen. Ook de flora en fauna is veranderd. We gaan de Krammersluizen over en vervolgen de Philipsdam, die in 1987 gereed kwam. We passeren een betonnen kunstwerk, het sluitingsmonument.

Hierna slaan we linksaf en volgen de verharde waterkering. Aan een kant het land, aan de andere kant het Grevelingenmeer. Het is een zout meer dat geen getijden meer kent door de afsluiting met de Brouwersdam, die in 1971 gereed kwam. Een sluis in de dam zorgt ervoor dat er toch af en toe zout water in het Grevelingenmeer kan stromen. Dat is dan meteen ook weer goed voor de flora en fauna.

In Herkingen drinken wij koffie in het Havenrestaurant, dat net open gaat. Daarna volgen wij de zeedijk tot Me-

We hebben weer een prachtig pad afgerond. Het was indrukwekkend met al die grote Deltawerken, die het achterland beschermen tegen het wassende water. Na de watersnoodramp in 1953 is er vijftig jaar na dato veel bereikt.

Door dit Deltapad, dat zijn naam eer aan doet, hebben we kunnen zien waar een mens toe in staat is, en hebben we genoten van die prachtige vergezichten over zee en binnenwateren, dorpen en steden. En, wij hebben onderweg een schat aan informatie opgedaan.

Was getekend, Willemien Hietland

Jubileumwandeling van de Eindhovense 55+ wandelgroep

Door: Piet Royakkers

Vanuit het Joe Mann Paviljoen startte ik op deze regenachtige dag voor een wandeling van 20 km. Het parkoers was uitgezet in de prachtige omgeving rondom het openluchttheater, dat naar naar Joe Mann is vernoemd. Het natuurgebied heet de Nieuwe Heide en ligt op het grondgebied van de gemeenten Best en Son. Tijdens het Market Garden offensief is hier in de septemberdagen van 1944 hevig strijd geleverd tussen de 101^e Airborne Divisie en een Duitse legereenheid.

Hermanus Aldenhuyzen was tussen 1930 en 1965 dorps-pastoor van de Heilige Clements parochie in Nuenen. Tijdens zijn pastoraat hield hij een memorale bij, waarin hij veel aantekeningen maakte over het verloop van de bevrijdingsdagen in september 1944. Hij was erg ondernemend en ging ook zelf op verkenning om zo goed mogelijk geïnformeerd te blijven over het verloop van de strijd in zijn dorp en de omgeving. Daarom ook maakte de pastoor op maandag 18 september een afspraak met zijn kapelaan van der Vaart om samen naar Nederwetten te wandelen om daar bij zijn goede vriend pastoor Roelofs op visite te gaan. Hij was namelijk op zondag niet op het pastoorskransje geweest en er zou wel nieuws zijn over het aangrenzende Son en Breugel, dat volgens de laatste berichten sinds zondag 'vrij' zou zijn. Op zondag hadden namelijk veel parochianen zo'n tien minuten voordat het lof begon gezien dat vreemde vliegtuigen grote trossen naar beneden lieten vallen boven of in ieder geval vlak achter Son.

Toen de pastoor dat vernomen had kon hij het niet laten om het lof zo kort mogelijk te houden en direct daarna met een verrekijker in de toren te klimmen. Terwijl hij in de toren bezig was met het instellen van de kijker, verstepte hij zich en liep een spierverrekking op in zijn

lissant. Hierna gaat de route door de slikken van Flakkee, en dat zullen we weten!!! Het is er erg nat. Eerst lijkt alles nog redelijk, maar het wordt steeds moeilijker en uiteindelijk lopen we bijna tot onze enkels in het water! En zover we het kunnen overzien, staat niet alleen het pad onder water, maar alles ernaast ook. We besluiten om terug te lopen en de alternatieve route op te zoeken, maar dat is ook geen succes! Het pad gaat daar over de dijk, waar het gras tot aan onze knieën reikt. Een pad is niet te zien. Dan nemen we eerst maar even een pauze in de berm van de dijk, bankjes staan daar niet!

Ondertussen wordt de lucht donker en begint het zachtjes te regenen. We besluiten om het pad over de openbare weg naar Goedereede te gaan volgen. Zo komen wij, iets later dan afgesproken in Goedereede aan.

Samen met Martins broer en zijn vrouw, die hun week vakantie in Zeeland erop hebben zitten, zijn we naar huis gereden.

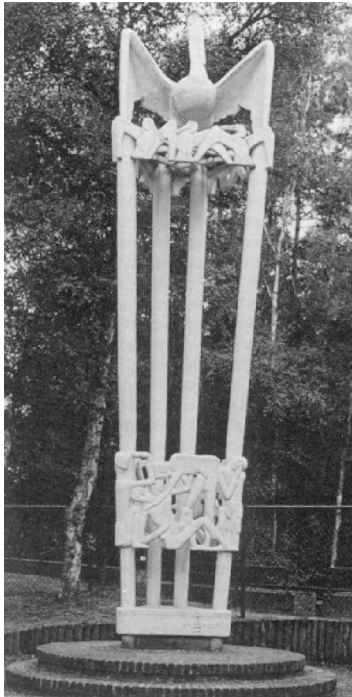
been. Dat noodzaakte hem die zondag verder thuis te zitten.

Bij zijn collega in Wetten vroeg de pastoor een fiets om zo snel mogelijk in Son te komen. Daar aangekomen legde de pastoor meteen een warm contact met de Amerikanen die het dorp Son bevrijd hadden. Terwijl de pastoor zich onderhield met de Amerikanen, wandelde zijn kapelaan verder door naar het landingsgebied van de parachutisten. 'Toen de kapelaan 's avonds om half tien in Nuenen op de pastorie terugkeerde, was hij weliswaar doodmoe', schrijft de pastoor in zijn annalen, 'maar hij was nog enthousiaster dan ikzelf over wat hij in Son allemaal gezien en gehoord had.' Zo luidt in kort het verhaal dat Pastoor Aldenhuyzen destijds opschreef in zijn dagboek.

Tijdens onze jubileumwandeling kwamen we langs een gedenksteen, die daar in 1984 geplaatst was ter nagedachtenis van de Amerikaanse soldaat Joe Mann.

Joe Eugene Mann (in 1922 geboren in Reardan VS en gesneuveld in 1944 te Best NL) behoorde tot de H Compagnie van het 502^e Parachutisten Infanterie Regiment van de 101^e Airborne Divisie. Zijn compagnie had als opdracht de verkeersbrug over het Wilhelminakanaal bij Best in te nemen. Deze brug lag niet direct op de route

van de opmars van de Geallieerde naar het noorden, maar Generaal Maxwell D. Taylor vond deze wel belangrijk als alternatief voor de brug in Son. Op maandag 18 september, tijdens gevechten om een Duitse munitie-opslagplaats, raakte Soldaat Joe Mann twee maal gewond onder andere aan beide armen.

Op 19 september woedden er hevige gevechten in de directe omgeving van de brug bij Best. Joe Mann, met beide armen in het verband, zat met nog zes gewonde kameraden in een loopgraaf. Op een gegeven ogenblik kwam een door de Duitsers geworpen handgranaat vlak bij Joe neer. Met zijn gewonde armen was hij niet in staat het projectiel weg te gooien. Met een waarschuwingschreeuw 'Granaat' wierp hij zich ruggelings op de granaat en ving zodoende met zijn lichaam de hevige ontploffing op die zijn kameraden het leven redde. Zijn rug werd opengereten en enkele minuten later

overleed Joe Mann aan zijn verwondingen. Voor deze Heldendaad ontving Joe Mann postuum de hoogste Amerikaanse onderscheiding 'The Congressional Medal of Honor'. Joe werd in 1949 in de Verenigde Staten met Militaire Eer begraven. In het natuurtheater tussen Best en Son werd op 17 september 1956 door de ouders van de Held Joe Mann een Herdenkingsmonument onthuld.

De wandeling bracht ons ook bij de recreatieplas Aqua Best waar we in het restaurant 'Aqua View' een prachtig uitzicht hadden over de omgeving. Nadat we daar de inwendige mens een beetje tevreden hadden gesteld trokken we verder door de bossen van de Nieuwe Heide zoals dat recreatieve wandelgebied wordt genoemd. Er waren onderweg nog een paar kleinere rustposten.

Op de terugweg, in m'n eentje wandelend, moet ik ergens een splitsing hebben gemist en raakte ik aan het dolen. Omdat het donker weer was kon ik me niet goed oriënteren en dwaalde daardoor steeds verder van het einddoel af. Gelukkig trof ik een man die lokaas voor de vissen aan het uitstrooien was. Toen ik hem mijn probleem had uitgelegd bood hij aan mij terug te brengen naar het Joe Mann Paviljoen, want te voet zou ik nog zeker drie kwartier nodig hebben om daar te komen. Uiteraard was ik de man zeer erkentelijk voor zijn hulpvaardigheid!

Met deze hulp kwam ik toch nog op tijd aan de finish. Nadat ik me had afgemeld, hebben we ons nog gezellig met elkaar onderhouden. Daarna reed ik voldaan door deze heerlijke wandeling, huiswaarts.

GREBBELINIE-WANDELTOCHT EURAUDAX, RENSWOUDE (UT)

Zondag 28 december 2003 25 km

door: Henk van Peski

De kerstkaart van Rolf Craanen voor zijn wandelvrienden bevatte dit jaar een door hem zelf geschreven gedicht, dat in feite een loflied voor zijn getergde voeten is, die samen met hem honderdduizend kilometer hebben moeten wandelen:

In Renswoude was het dan zo ver, hier zou Rolf de magische 100.000 km-grens passeren. Dat één en ander niet stilletjes voorbij zou gaan, bleek ook uit een persbericht, dat ik enige dagen voor de tocht in mijn e-mailbox mocht vinden: aan de prestatie van Rolf zou zowel in de Amersfoortse Courant als in het TV-programma Man bijt Hond aandacht worden besteed.

Enerzijds leek het me wel leuk om aan zijn jubileumwandeling deel te nemen, anderzijds gebiedt de eerlijkheid te zeggen dat ik nog niet eerder in Renswoude – zo dicht bij huis – georganiseerd gewandeld heb. Ik was bepaald niet de enige, die op deze regenachtige zondagmorgen naar Renswoude toog: bijna 90 wandelaars gaven acte de présence.

Om 11 uur precies gaf baankapitein Rolf aan dat we hem moesten volgen. Braaf als we zijn, deden we dat maar, we waren uiteindelijk toch gekomen om te wandelen.

Kasteel Renswoude

Het dorp Renswoude is een in de 17de eeuw gestichte nederzetting. De oorsprong van het kasteel daarentegen is van oudere datum, de Borchwal werd gebouwd tussen 1350 en 1375. In 1623 is de burcht al vervallen als Johan van Reede de eigenaar wordt. Hij laat in 1654 het oude slot afbreken en het nieuwe, huidige kasteel bouwen. Het ontwerp hiervan wordt toegeschreven aan de bouwmeesters Gijsbert Theunisz. Van Vianen en Pieter Jansz. Van Cooten. Het kasteelpark ontwikkelde zich vanaf die tijd langzaam in een barokpark met een rechtlijnig lanen-

patroon. In 1682 wordt Johan opgevolgd door zijn derde zoon, Frederik Adriaan. Hij was getrouwd met Maria Duyst van Voorhout. Tijdens de afwezigheid van haar man liet zij het nu nog bestaande Grand Canal graven tegenover de kasteellaan. Hierdoor werden veel werklozen aan werk geholpen. Maar het was vooral bedoeld als verrassing voor haar man, want hij had een grote bewondering voor Versailles. En zo'n langgerekte vijver hoorde thuis in de Franse tuinaanleg van die tijd. Circa 1816 werd het park door J.D. Zorcher herschapen in (Engelse)

landschapsstijl.

Sinds 1968 is het kasteel ondergebracht in de familiestichting Taets van Amerongen. Het park werd overgedragen aan de Stichting Het Utrechts Landschap. Op 28 november 1985 ging de zolderverdieping in vlammen op. Ondertussen is het kasteel weer volledig gerestaureerd. Het kasteel wordt nu bewoond door Baron J.J.C. Taets van Amerongen.

De Grebbelinie

Al deze elementen van dit fraaie dorp in het zuiden van de Gelderse Vallei worden ons getoond. Dan wandelen we langs het Grand Canal naar de Grebbeliniedijk. Hier hebben kanonnen plaatsgemaakt voor bijzondere planten (klokjesgentiaan, Spaanse ruiter, zonnedauw en blauwe knoop) en zijn soldaten vervangen door zangvogels, amfibieën en insecten als libellen en waterjuffers. Vroeger was de Grebbelinie een belangrijke militaire verdedigingslinie, nu is deze vooral van cultuurhistorisch en ecologisch belang.

Samen met de Hollandse Waterlinie en de IJssellinie vormde de Grebbelinie een stelsel van 'natte' verdedigingswerken. Door het land in tijden van oorlog onder water te zetten, werd het westen van Nederland beschermd tegen de vijand uit het oosten. Verdedigingswerken, zoals de batterij op de Schalmdijk (1786), moesten de opmars van de vijand vertragen.

Een maar al te bekend stukje parkoers

Een gedeelte van de route, die we nu volgen, komt me maar al te bekend voor: we bevinden ons op een gedeelte van het Nijmegen-Rotterdam-parkoers van de RWV (160 km), dat ik me nog maar al te goed van de tocht van 20/21 september 2003 herinner.

Net voor de eerste rust in een schuur aan de Dashorsterweg lopen we nog om de Emminkhuizerberg (21,8 m), die zich vanaf de A12 als een flauw bult aftekent. Op de rust worden we verwend met koek en warme chocolademelk, een

Scherpenzeel

De tocht voert ons verder richting Scherpenzeel, waar bij de tweede rust op 16,5 km in Restaurant Mona's (Groot Ruwinkel) onder meer soep te bestellen is. Hier is het ook, dat ruim aandacht aan Rolf's prestaties geschonken wordt, een aantal toespraken moet hij hier ondergaan.

De volgende mijlpaal voor Rolf

Een mooie tocht door een interessant landschap. Misschien een beetje veel Grebbeliniedijk, maar dat is inherent aan deze tocht. Voor Rolf is deze tocht tevens het begin van de volgende mijlpaal, het bereiken van 120000 km. We komen hem nog wel een paar keer tegen in Nederland Wandelland!

Hallo wandelaars

Ik ben voor jullie weer in de pen geklommen om iets te vertellen. Eerst wil ik iedereen een gezond en mooi wandeljaar toewensen. Kees, Piet en Inge vertrokken voor de eerste OLAT-wandeldag van het jaar al vroeg uit Breda om op tijd te kunnen starten voor de wandeling. We waren om 07.45 uur in Elsendorp, midden in de Peel. De start was om 08.00 uur.. Het was weer een heel mooie tocht en als altijd zeer goed gepijld. We hadden ook het weer mee: droog en zonnig. Het was heel leuk. Er liep iemand bij mij die voor het eerst zelfstandig op de 30-km afstand wandelde. Om zoiets mee te maken, dat zijn toch heel leuke dingen. Wij kwamen samen om 14.30 uur binnen. Dank je wel voor deze leuke wandeling en tot de volgende keer.

Nabij het kasteel verrees in 1639 een slotkapel in de vorm van een koepelkerk. Deze kleine, maar zeer massief aanvoerende kerk is hoogstwaarschijnlijk ontworpen door Jacob van Campen en gesticht door de reeds eerder genoemde Johan van Reede, Heer van Renswoude.

Ook de 18de eeuwse kasteelhuisjes van de Nieuwe Buurt (Dorpsstraat 16-38) vormen een onderdeel van het beschermde dorpsgezicht van Renswoude, deze werden in 1773-1780 als dienstwoningen van het kasteel gebouwd.

De Grebbelinie kwam in functie door bij de Grebbeberg Rijnwater binnen te laten stromen. Er waren elf 'kommen', vanaf de Rijn tot aan Bunschoten. Die liet men vol water lopen. Om te voorkomen dat het water met een enorme vaart door de Gelderse Vallei naar de Zuiderzee zou stromen, waren er keerkaden en sluizen aangelegd.

Toen in 1795 de Fransen ons land binnentrokken, bleek de betrekkelijkheid van de Grebbelinie. Door de vorst waren de ondergelopen kommen bevroren. De linie werd inderhaast verlaten en de forten met in totaal tweehonderd kanonnen vielen zonder slag of stoot in de handen van de Fransen.

We zullen tijdens deze wandeltocht flink wat kilometers over de dijk lopen. Onder andere passeren we de Batterij op de Schalmdijk, waar ook in het begin van de Tweede Wereldoorlog gevochten werd.

welkome versnapering bij dit regenachtige, waterkoude weer.

Dan via een ommetje weer de Dashorsterweg op, waarbij we onder meer de stuw in de Luntersche Beek kruisen. Deze beek is 11 kilometer lang, stroomt vanaf de omgeving Lunteren naar het Valleikanaal en voert het water af van een gebied dat 7200 hectares groot is, vergelijkbaar met 12000 voetbalvelden.

Dan wordt het weer tijd om naar Renswoude terug te keren en we doen dat via het Voormalige Werk aan de Daatselaar, opnieuw een stukje Grebbeliniedijk, het Grand Canal en het kasteel Renswoude.

door: **Inge Mol-van Egmond.**

Het Pieterpad vanaf Beek/Ubbergen tot aan de Sint-Pietersberg

(2)

Door Henri Floor

www.henrifloor.nl

vrijdag 5 september 2003

Traject: Venlo NS - Tegelen - De Witte Steen - Swalmen - Boukoul - Maalbroek - Roermond NS

Overnachting: Fam. Croonenberg, Posterholtlaan 18, 6114 MX Susteren, □

Telefoon 046-4494730 of 06-23385665, 2 x €20,50 (inclusief lunchpakket)

Met de auto reden we van ons overnachtingadres te Genep naar NS-Boxmeer. Vandaar reden we met de trein naar Venlo en begonnen aan de etappe Venlo-Roermond. Toen we Venlo verlieten begon het pad bij de Onderste Molenweg te stijgen ter hoogte van Camping Onderste

Molen. Bij de ingang van de camping stonden een paar tegenstrijdige bordjes. Op één bord stond "verboden voor onbevoegden" en op een ander bord werden we uitgenodigd om de bar met een bezoek te vereren.

De grote zandafgraving waar we langs zouden lopen, was nu omgetoverd tot Natuurpark Jammerdalse Heide en was omrasterd. Ons pad werd een soort holle weg en uiteindelijk bereikten we de steen- en pannenfabriek te Tegelen. In een buitenwijk van Tegelen kwamen we bij

een supermarkt en kochten daar melk, karnemelk en bananen voor directe consumptie.

Nu volgde een fraai stuk door bossen. De nu volgende 20 km voerde hoofdzakelijk op korte afstand van de Duitse grens. Daarbij liepen we zo'n 9 km op Duits grondgebied. We kwamen langs café-restaurant Maalbekerhöhe en grenscafé Witte Steen. Het stuk tussen de twee genoemde cafés is ook het traject van de E8. Het West-Europese deel van de E8 wandelroute loopt globaal van Amsterdam naar Wenen.

We kwamen deze wandeldag wel zo'n 25 Pieterpad-wandelaars tegen, waaronder een groep van 10 man. Nu zetten we koers naar Swalmen. Op enige bomen lasen we het rookverbod, dat de gemeente Swalmen heeft afgekondigd vanwege de droogte. Maar voor Swalmen sloegen we af en zetten koers naar Boukoul. Van deze plaats zagen we niet veel huizen. We verlieten Boukoul langs sportpark Boekoel. Daarna bereikten we buurtschap Maalbroek. De laatste drie km voerden over een groene strook door stedelijk gebied van de stad Roermond.

Rond 16.45 uur arriveerden we in Roermond om vervolgens de trein van 17.05 uur te nemen. Rond 18.00 uur arriveerden we in Boxmeer. Van hier was het 80 km rijden naar Susteren, waar ons volgende overnachtingadres was. Hier arriveerden we rond 19.30 uur. Vervolgens werden we verwelkomd op ons nieuwe overnachtingadres, konden we douchen en moesten we nog eten. Daardoor dineerden we pas om 21.00 uur. Dat was bij een Chinees restaurant.

zaterdag 6 september 2003

Traject: Roermond NS - Sint Odiliënberg - Montfort - Peij - Sleik - IJzerbosch - Susteren NS

We konden op ons nieuwe overnachtingadres om 7 uur ontbijten. Met de auto reden we naar NS Susteren. Vandaar met de trein naar Roermond. Hier begonnen we aan onze etappe van Roermond naar Susteren. We kwamen vrij spoedig bij het Munsterplein. Hieraan ligt de Munsterkerk. Dit is een indrukwekkend grote kerk. We hebben niet de hele kerk bezichtigd, omdat in het voorste deel enige kerkgangers hardop gebeden opzegden. Hoewel het er hooguit 10 waren, vulde hun geluid de kerk alsof er veel meer kerkgangers waren. Er waren in deze kerk meerdere plaatsen waar je kaarsjes kon opsteken.

We vervolgden ons pad en kwamen al na een paar stappen langs een standbeeld van Cuyper. Het was hier goed opletten, hoe we verder moesten lopen. Doordat er markt werd gehouden, waren markeringen niet overal goed zichtbaar. We staken de rivier over waarnaar Roermond vernoemd is.

Verderop liepen we over het terrein, dat bij kasteel Hattem behoort. Er was hier een Nederlands-Indisch monument en een oorlogsmonument. Er werd hier een herdenkingsbijeenkomst in de open lucht voorbereid. Delen van het Pieterpad waren hier afgezet met dranghekken. Maar omdat we vroeg waren, konden we om de "afzettingen" heen lopen. We hebben de klaargezette stoeltjes niet geteld, maar we schatten het aantal toch zeker op 1000 stuks.

Na nog 650 meter langs een rijksweg te hebben gelopen, werd ons pad veel rustiger en dwaalden we over zandwegen, hier ook wel veldwegen genoemd. Na ruim 2 km een kaarsrechte weg te hebben gevolgd, sloegen we voor een bosrand af. Dat was vlak na een veldkruis. We liepen om boerderij Bosberg heen en alras werd Sint Odiliënberg bereikt. Hier hadden we mooie uitzichten op de grote Romaanse kerk. Deze abdijkerk staat op het restant van een rivierterras aan de Roer. Terwijl we er omheen liepen, zagen we meerdere keren geschikte fotomotieven.

En omdat we van onszelf weten, dat we niet teruglopen, maakten we dan ook die foto's. Verder Sint Odiliënberg in zagen we geen supermarkt om melk of karnemelk te kopen.

Het gebied van de gemeente Ambt Montfort, bestaande uit de kernen Posterholt, Montfort en St. Odiliënberg is in de ijstijd gevormd als laagterras van de Maas en de Roer. Het landschap kenmerkt zich door prachtige bosgebieden, oude rivierarmen, moerasbossen, uitgestrekte landbouwgebieden en stuifduinen. Het lieflijke Roerdal, het Leropperveld, het Munnichsbosch, de landgoederen Annendael en Rozendael en het Linnerveld zijn aantrekkelijke wandelgebieden.

De geschiedenis en diverse opgravingen geven aan dat deze streek al heel lang bewoond is. Er zijn vondsten gedaan uit onder andere de Romeinse tijd. Recent werd hier nabij het Roerdal in het Leropperveld bij archeologische opgravingen de oudste tekening (op een steen) van Nederland gevonden.

St. Odiliënberg, de parel aan de Roer.

Het aan de Roer gelegen dorp wordt gedomineerd door de beide torens van de uit de 11e eeuw daterende basiliek.

Deze basiliek gelegen op een heuvel aan de rand van het Roerdal is van grote

kunsthistorische waarde. Direct naast de basiliek bevindt zich het Streekmuseum

Roerstreek met een uitgebreide collectie op het gebied van archeologie en heemkunde. Bijzonder zijn ook de drie kasteelachtige gebouwen die St. Odiliënberg rijk is; Huis Frymerson, Huis Hoosden en Huis Overen. In het dorp staat tevens een beltmolen uit 1883. Rondom St. Odiliënberg bevindt zich het Roerdal met prachtige natuurrijke gebieden.

We dwaalden nu ruim 2 km door bossen en bereikten Montfort. Dit is een wat grotere plaats dan Sint Odiliënberg. We vroegen hier naar een supermarkt en deze lag maar een paar honderd meter van de route af. We aten en

dronken hier wat op een muurtje van een plein en maakten een foto van een standbeeld, voorstellend een schaaпsherder met zijn hond: De Sjieper Op een terras van een café zagen we een echtpaar zitten, dat ons later inhaalde, toen wij een rust hadden. We kregen uitzicht op de ruïne van Montfort en op 4 "aanstormende" Pieterpad'ers. Ze hadden er flink de vaart in zitten. Maar wij haalden hen later in toen zij een rust hadden. Daarna haalden zij ons niet meer in.

In 1263 kreeg de pittoreske plaats Montfort stadsrechten. Van de vroegere burcht die vaak werd belegerd, rest nu slechts een indrukwekkend ruïne. Montfort herbergt nu nog een aantal bijzondere monumenten en boerderijen. Er ligt een grote gezinscamping met moderne voorzieningen temidden van de bossen. 't Sweeltje is een aantrekkelijk wandelgebied.

Vorbij Montfort liepen we een tijdlang langs een bosrand. Opeens zagen we een wandelaarster voor ons naar iets wijzen in het open veld. Dat was juist op een moment, dat er uit tegengestelde richting 3 wandelaars kwamen aangelopen. Ze wees naar een ree in het veld. Toen wij de 2 wandelaars inhaalden, bedankten we hen voor het wijzen naar de ree. Daardoor hadden wij de ree ook gezien.

Door de wederhelft van het echtpaar werd ik aangesproken over de 2 wandelstokken waar ik mee liep. Hij had in de Volkskrant een artikel over wandelstokken gelezen. In dat artikel stond, dat je met stokken sneller kon lopen. Hij wilde van mij weten of dat waar was. Later bleek dat het echtpaar in het zelfde overnachtingadres overnachtte, in dezelfde eettent dineerde en de volgende dag hetzelfde traject liep als wij.

We werden ingehaald door 11 fietsers, die het Pieterpad (gedeeltelijk) fietsten. We troffen hen op een punt, waar een bankje aan een meertje lag. Wij verlieten het bankje op het moment dat twee andere wandelaars hier gingen zitten. Enige fietsers dachten, dat ze deze wandelaars moesten volgen.

Weldra bereikten we het begin van het plaatsje Peij. Veel zagen we hier niet van, want we sloegen spoedig af. Even verderop kwamen vlak bij een bankje 3 Pieterpad'ers ons tegemoet gelopen, waarmee we een praatje maakten. Daarna doorkruisten we buurtschap Sleek. Even voor de spoorlijn Sittard-Roermond sloegen we voor een beekje af. Dit volgden we meer dan een km en het was een heel leuk pad. We kwamen uit bij het bord van de bebouwde kom van de plaats Susteren. Nu duurde het zeker nog 4 km, voordat we NS Susteren bereikten. Ik had me hierin flink vergist en het tempo ging omlaag.

Een paar honderd meter voor het einde van onze dagetappe dronken we nog koffie in Koffiehuis Het IJzeren Bos te Susteren. Hierbij aten we ook nog een Limburgse vlaai. Rond 16.00 uur werd station Susteren bereikt. Daarna reden we naar ons overnachtingadres in Susteren en dutten hier eerst nog een uur. 's- Avonds dineerden we in een plaatselijke eettent.

Wordt vervolgd

COAST TO COAST WALK 14 – 23 SEPTEMBER 2002 (DEEL 2)

Door: Piet Jansens

Zondag 15 september 2^e Etappe

Langs de Black Sail Hut. Vanuit het raam van de kamer heb ik een mooi zicht op de omliggende bergen en bij het wakker worden schijnt de zon al volop. Om 08.00 uur staat het ontbijt klaar en ik neem een paar broodjes mee voor onderweg. Ook gaat er een extra fles water mee want het zal een warme dag worden. Om kwart voor negen neem ik afscheid en neem het pad langs de River Liza en door het Ennerdale Forest. Het is ook mogelijk een alternatieve route te nemen over de hoge pieken van de Red Pike, de High Stile, en de High Crag, waarbij je over hoogtes gaat van ruim 2600 ft (900 m). Vergeleken met het wandelen in b.v. de Alpen stelt de hoogte niets voor, maar het gekke is dat het wel hetzelfde aandoet. Ik kies toch voor de route door het bos en iets verder geeft een omleiding wegens werkzaamheden aan dat de andere kant van de rivier gevolgd moet worden. Een brug is er niet en de rivier stroomt gewoon over het pad heen. Na een goed uur wandelen komt de Black Sail Hut in zicht. Het is een oude schapenschuur en omgebouwd tot Youth Hostel. Het is de meest eenzaam gelegen Y.H. in Engeland en alleen met een terreinwagen vanuit het bos te bereiken. Aan drie kanten is het ingesloten door de bergen waar je een schitterend uitzicht op hebt.

Naar Honister Pass. Binnen is het erg vol, er houden een aantal families met de kinderen een korte vakantie. Ik vul mijn bidon met water en vraag de beheerder wat de goede route is. 'After the Beck left and straight up the hills' is het antwoord. Markering of routeaanduiding zie ik niet, dus moet ik daar maar op vertrouwen. Op goed geluk en de stippeltjes op de routemap volgend klauter ik naar boven. Op mijn kaart betekenen streepjes dat de weg goed te volgen is en stippeltjes wil zeggen dat het pad er eigenlijk niet is. Je moet maar gewoon de voetsporen volgen en wat gevoel voor richting hebben. Het wordt nu erg steil en moeilijk begaanbaar, wel erg mooi, en in de diepte zie ik het Buttermere liggen. Op de top van een berg rust ik een poosje uit, een wandelaar komt van de andere kant tegemoet en hij verzekert mij dat ik op de Grey Knotts ben, de goede bergtop. Een hele

GILLERTHWAITE Y.H. - GRASSMERE

geruststelling en het geeft moed om verder te gaan. Het pad vanaf hier is ook weer zichtbaar en wordt wel de Moses Trod genoemd, naar een arbeider uit de steengroeve, Moses Rigg, die 150 jaar geleden de leisteen per pony over de bergen vervoerde, maar ook een beruchte smokkelaar was van zelfgebrouwde whisky. Het pad slingert over de hoogvlakte en de route wordt nu aangegeven met cairns, dat zijn steenhoopjes die gemaakt zijn door vrijwilligers die de route beheren. In de verte zie ik de Honister Pass en over een oude tramweg die naar de steengroeve ging, bereik ik om half twaalf de pas. Ik heb nu 6,5 mijl gelopen en ben nu op een totaal van 25,3 mijl. In een gebouw is het leisteenmuseum gevestigd en omdat het zondag is en de weg over de pas per auto te berijden is, is het er behoorlijk druk. Toch maar even binnen kijken en een gids legt uit hoe in vroegere tijden de leisteen gedolven werd. Er is natuurlijk van alles te koop, maar ik houd het bij een kop koffie. Je schenkt het zelf maar in en doe maar wat in een potje.

Naar Rosthwaite. Vanaf Honister Pass gaat de route over kleine paadjes die parallel gaan langs de grote weg naar het dorpje Seatoller. Even door het dorpje zelf, en dan langs de oever van de River Derwent tot aan Longthwaite, de brug over en dan wandel ik Rosthwaite binnen. Het is een prachtig oud plaatsje met leuke straatjes en veel bloembakken tegen de huizen aan. Het is er een drukte van jewelste want de jaarlijkse Sheepdog wedstrijden zijn bezig en er is een kermis bij. Op een bankje even wat drinken en dan vlug door want de tijd gaat snel en het is nog een negen mijl te gaan over een paar flinke bergtoppen.

Over de Crag's. Ik passeer de brug over de Stonethwaite Beck en volg deze daarna, eerst vlak en goed begaanbaar, maar na het 31 mijl punt is het weer volop klimmen. Wat een schitterend gebied! Van alle kanten komen beekjes tesamen en vormen diverse watervallen. Verderop moet ik Lining Crag voorbij en daarna nog

Calf Crag en Helm Crag, maar ik ben alle markeringen

weer kwijt en weet niet precies welke crag ik over moet. Crag's zijn steile (overhangende)rotsformaties in het berglandschap en natuurlijk lijken ze allemaal op elkaar. Het wordt alsmaar later en hier boven is geen andere wandelaar meer te zien. Dan neem ik resoluut het besluit om terug te keren, want verdwalen in het gebergte lijkt mij niet zo prettig. Een uur later ben ik terug in Rosthwaite en steek mijn duim omhoog naar de auto's die het dorp net verlaten omdat het schapenfeest voorbij is. Binnen vijf minuten heb ik een lift naar Keswick en daarna een lift richting Grasmere. Het was een omweg van 40 km, maar ik ben nu aan de andere kant van de berg en dan is het nog een mijl lopen naar de Youth Hostel 'Thorney How'. Een bord geeft aan dat de Y.H. gesloten is en dat men naar 'Butterly How' Y.H. moet gaan. Dus nog een mijl verderop en dan, het is nu al zes uur in de avond, zit het er voor vandaag op. Er zijn nu 38 mijl afgelegd.

'Butterly How' Y.H. Het is een prachtige grote Jeugdherberg (er komen tegenwoordig meer ouderen dan jeugd) en ik meld mij bij de manager. Ik krijg een mooie kamer en daarna bestel ik een biertje dat er wel in wil. Als ik vraag of het mogelijk is om een B&B adres in Shap te bespreken, vraagt de manager of ik wel weet hoe ver het naar Shap is en welke bergen ik morgen over moet. Zelf heb ik daar natuurlijk ook over lopen denken, zeker met het gesjouw van een rugzak en vraag gelijk naar de mogelijkheden van de "Backpack Service". Dat

gaat allemaal erg snel, ik krijg het adres van een B&B, en dat geef ik door aan de Sherpa Van en die halen morgen mijn rugzak op en leveren die in Shap weer af. Per rugzak kost een transport £ 5,00 en het maakt niet uit hoe groot de afstand is.

Avondeten. Zo, dat is geregeld, nu nog wat eten. De maaltijd is om 19.00 uur, maar dan blijkt dat de beheerder van Gillerthwaite Y.H. vergeten heeft mij op te geven voor de avondmaaltijd. Dan eerst maar douchen en daarna naar een restaurant in Grasmere. Dat is raar, alhoewel de restaurants aardig bezet zijn, is het niet mogelijk om na 20.00 uur nog eten te bestellen en natuurlijk kom ik net na achten binnen. Na zo'n lange dag heb ik toch echt wel zin om eens goed te eten, dus terug naar de Y.H. Van de manager mag ik in de nabijgelegen self-service-keuken wat klaarmaken en met een paar sneden brood en een paar gebakken eieren krijg ik toch wat binnen.

Het was een behoorlijk zware dag en ik ben niet geheel tevreden over het resultaat, maar veiligheid gaat toch boven alles. Helaas komt het er niet van om iets van het stadje Grasmere te bekijken wat, door de ligging aan een meer erg toeristisch is geworden. Na morgen zal ik bekijken of mijn etappe-indeling wellicht moet veranderen. Natuurlijk is het volgens de beschrijving wel zo dat de eerste dagen door het Lake-District de zwaarste zijn en daar had ik meer rekening mee moeten houden.

Wordt vervolgd

Wandelen in het spoor van de Airbornes

Weert, door Peter Hamans voor regio-dagbladen in Midden-Limburg en Oost-Brabant

In september is het zestig jaar geleden dat de grondtroepen vanuit België vertrokken voor wat zou uitmonden in de Slag om Arnhem. Mede op initiatief van Theo Tromp uit Weert is een 200 kilometer lang wandeltracé uitgezet dat de route van de geallieerden volgt.

De grondtroepen lagen in het Belgische Lommel van waaruit ze in 1944 optrokken naar Arnhem. De soldaten gingen de geschiedenis in als de deelnemers aan operatie *Market Garden*, waarvan de slag om Arnhem een onderdeel was en waarbij meer dan 17000 militairen van de luchtlandings- en grondtroepen sneuvelden of gewond raakten. Hun opdracht was om acht belangrijke bruggen tussen de Belgische grens en Arnhem te veroveren zodat het 30^e Britse Legerkorps kon oprukken naar Midden-Nederland.

In september dit jaar vindt de zestigjarige herdenking van de bevrijding van Zuid-Nederland plaats. Wandelsportvereniging OLAT wil met de ingebruikname van haar Airbornepad de herinnering aan de bevrijders levend houden.

De 54-jarige Tromp is vice-voorzitter van OLAT. De voormalige beroepsmilitair uit Weert – als chef-kok werd hij onder meer uitgezonden naar Bosnië – is verslingerd aan het langeafstandlopen. Als reisbegeleider wandelt hij met kleine gezelschappen door Australië, Nieuw-Zeeland, Canada, Polen en Tsjechië. Alleen dit jaar al vertoeft hij 133 dagen in het buitenland. OLAT telt 750 leden van wie het grootste deel afkomstig is uit de driehoek Eindhoven/Den Bosch/Tilburg. In de regio Weert woont een vijftigtal leden van OLAT.

Theo Tromp: 'In 1994 liepen we van Neerpelt naar Nijmegen om *Market Garden* te herdenken. Toen rijpte het plan om iets blijvends te doen en op die manier de herinnering levend te houden aan de krachtsinspanning die de geallieerden hebben moeten leveren. Toen er in Nederland meer Themawandelpaden kwamen, werd het idee van het Airbornepad geboren. We hebben even overwogen om een wandelpad aan te leggen vanuit Omrande naar hier, maar de organisatie ervan bleek zo ingrijpend dat we daar maar van hebben afgezien.'

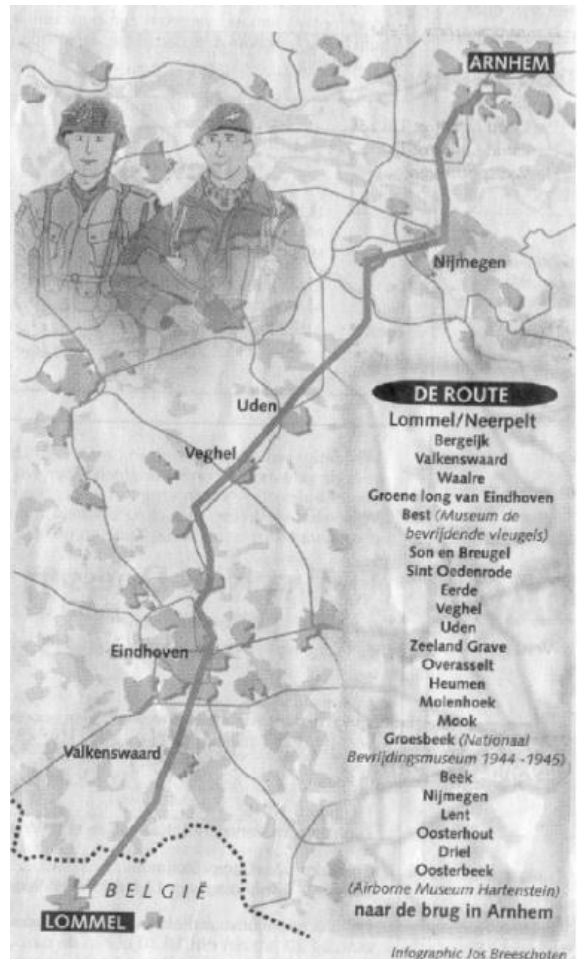
Wandelen in het spoor van de Airbornes heeft volgens Tromp twee functies: ontspannen en leren. 'Want we willen met name de jongeren aanspreken. Er zijn er maar weinigen die weten wat *Market Garden* inhoudt en welke offers de geallieerden hebben moeten brengen om ons te bevrijden', aldus Theo Tromp. 'Wie straks de moeite neemt om het pad te lopen zal onderweg aan de hand van zestien panelen worden geïnformeerd over het hoe en waarom van het Airbornepad.'

Overigens volgt het pad niet op de meter nauwkeurig de marsroute van de bevrijders want die raceten grotendeels over verharde wegen op hun doel af. Tromp en de zijnen laten de wandelaars straks door een natuurgebied lopen maar wel parallel aan de route die destijds werd afgelegd: van de zwaar bevochte 'Joe's Bridge' in Lommel tot de beruchte brug in Arnhem.

Het pad voert onder meer langs drie oorlogs- bevrijdingsmusea en meerdere monumenten, begraafplaatsen en plaquettes. Even 'schampt' de route Noord-Limburg, namelijk in Milsbeek, Mook en Middelaar die in 1944 werden geconfronteerd met de oprukkende geallieerden.

Het initiatief van OLAT wordt van harte toegejuicht én ondersteund door de ANWB en directeur Wibo Boersma van het Airbornemuseum in Oosterbeek.

Op 17 september begint een groep wandelaars onder leiding van Theo Tromp aan het Airbornepad in Lommel waar ze een herdenkingsbord zullen onthullen. Op het Oorlogskerkhof in Valkenswaard leggen ze een krans. Op 20 september presenteren ze de wandelgids in het Nationaal Bevrijdingsmuseum in Groesbeek. Vervolgens gaat de wandelgids in de vrije verkoop.

Informatie over de OLAT-winterserietocht op 15-2-2004 in Best

Wij starten deze keer in Best vanuit buurthuis de Cadans, gelegen vlakbij het Wilhelminakanaal. We wandelen ook die richting op en bij het kanaal aangekomen volgen alle afstanden de route naar het westen, richting de Oirschotse heide. We blijven die richting volgen tot aan de 1^e wagenrust.

Daar gaan de wandelaars op de 10 en de 40 km zuidwaarts, de 15 - 20 en 30 km gaan in noordelijke richting. De wandelaars op 10 km keren vervolgens terug naar de startlocatie. De 40 km vervolgt de route richting natuurgebied de Mortelen (Brabants landschap), ze gaan vervolgens richting Spoorдонк door een natuurgebied langs rivier De Beerze (Natuurmonumenten).

We kruisen via het viaduct de A 58 en bereiken landgoed De Baest, waar een paar mooie kapelletjes staan. Hier komen de 30-km wandelaars er weer bij.

Na een landelijk gelegen caférust komen we op de Oostelbeersche heide waar de wandelaars op de 20 km zich weer bij ons voegen. We komen nu bij een landelijk gelegen boerderij caférust daarna gaan we via het militair oefenterrein richting de 3e wagenrust. Ook de 15 km komt bij deze post en samen leggen we het laatste stuk af over het militair oefenterrein door de Aerlese heide naar het eindpunt.

Wij wensen u een aangename wandeling.

4^E tocht winterserie op zondag 15 februari

Buurthuis De Cadans

St. Jozefstraat 1, 5684 TS Best

40 - 30 km 8.00 uur - 9.30 uur

20 - 15 - 10 km 9.00 uur - 12.30 uur

kinderen tot en met 12 jaar krijgen 50 % korting op het inschrijfgeld

informatie: Marinus van Roosmalen ☎ 0413-475467 e-mail: mvroosmalen@tridods.nl

6 MAART CLUBREIS GR KEMPEN

25 en 16 km Arendonk - Provinciaal Domein Retie

informatie bij: Toon van Wordragen ☎ 0495-537775